

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 166 Claremont St., Toronto 2, Ontario

Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct.

Nr. 27

Pentadienis, Liepos (July) 1, 1960, Toronto, Ontario

M E T A I K X I X

Transporto ir apšvietos departamentai kasmet išdalina mokykloms milijoną linočių su pamokininiais, kaip apsisaugoti nuo nelaimių. Nuotraukoje matote transporto ministrą ir provincijai sekretorių John Yermką matuojant vaikų aukštį Clinton mokykloje Toronte su viena tokių linočių.

Dar Vienas Metinis Liaudies Balso Piknikas Buvo Visapusiai Sėkmingas

TORONTO. — Praėjusį sekmadienį įvyko metinis LB piknikas. Tai jau 28-tas piknikas. Ir jis buvo labai sėkmingas visais atžvilgiais. Atsilankė daug žmonių, visi gausiai parėmė jį finansiniai, daiktiniais aukomis ir maistu. Buvo net ir gyvų aukų, kurios sukėlė didelį visų dėmesį. Bet apie tai praneš

Austrijos Premjeras Giria N. Čruščiova

VIENNA. — Austrijos kancleris (premjeras) Julius Raab kreipėsi į Austrijos gyventojus, kad jie sutiktų Tarybų Sąjungos premjerą N. Čruščiova, kurs užsitarnavęs draugiško priėmimo laike jo vizito Austrijoje.

Katalikų bažnyčios lyderiai ir laikraščiai neina taip toli, kaip premjeras, bet ragina austrus pasitikti mandagiai.

Čruščiovo vizitas prasideda birželio 30 ir tęsis 8 dienas.

Raab sako, kad Austrija turi būti dėkinga Čruščioviui, nes jo iniciatyva buvus pakeista užsieninė Tarybų Sąjungos politika 1955 metais. Tik to dėka buvus pasirašyta taikos sutartis su Austrija ir ištrauktos okupacinės jėgos.

pikniko rengėjai kitame numeryje.

Piknikas buvo, galima sakyti, metinis pažangių lietuvių susitikimas. Jame buvo ne tik daug torontiečių, bet ir iš kitų vietų pietinėje Ontarijoje, kaip Hamiltono, Londono, Hespelerio, Forest, Courtlando ir kitų vietų. Iš Jungtinių Valstijų iš Michigano valstijos buvo A. Gotautas, A. Drobis, R. Stakėnas ir K. R. Jie važiavo šimtus mylių, kad pasimačius su kanadiečiais Liaudies Balso patrijotais, kad parėmus laikraštį. Buvo ir iš Rochesterio, drg. Baltakienė. Taigi, ir šiemet nebuvo Rochesteris be atstovo.

Pikniko pažiba buvo kontestas už Liaudies Balso pikniko žvaigždę. Šiemet buvo dvi kontestantės, jaunos, gražios mergaitės. Tai Betty Antanavičiūtė, kurią visi gerai pažįstate, ir Marijana Rimdžiūtė, su kuria teko susipažinti pirmą kartą. Ji yra KLLD Toronto kuopos finansų sekretoriaus T. Rimdžiaus ir Rimdžiuvienės dukrelė. Nors buvo mažai girdėta, bet su talka gerų talkininkų ji laimėjo kontestą ir buvo išrinkta pikniko žvaigžde.

Po to sekė garbės stalas, kurį paruošė moterys. Skanaus maisto buvo tiek daug, kad ne tik socialai buvo pavaišinti visi laimėjusieji, bet

dar ir daugelis pikniko dalyvių. Maistas buvo suaukotas draugių moterų arba nupirktas už sudėtas aukas.

Buvo visokių kitų laimėjimų, kurie pagyvino pikniką ir tuom pat sykiu padėjo sukelti nemažai paramos laikraščiu. Visi laimėjimai buvo suaukoti. Apie visas aukas čia neįmanoma kalbėti, bet verta paminėti, kad labai populiarūs buvo draugo Kevėnos darbo stalinė lempa, draugės Pažerienės paaukotas labai gražus jaunas šuniukas, draugės Karpavičienės paaukotas jaunutis krailutis. Labai didelės varžybos buvo už tris pintines žemuogių, kurias paaukojo lietuvis ūkininkas G. Naujokas.

Viešnia iš Jungtinių Valstijų, draugė K. R., labai gražiai pasveikino kanadiečius Liaudies Balso patrijotus nuo amerikiečių Liaudies Balso draugų.

Kiek teko nugirsti iš dalyvių, tai visi buvo patenkinti. Kiti išsireiškė, kad ir vieta atrodė labai romantiška. Kur žiūri, vis medžiai. O dar priešrauniai tekančio upelio. Šviežio oro kiek nori.

Baigiant reikia pažymėti, kad dabar Liaudies Balso metinis piknikas yra vienintelis pažangių lietuvių piknikas Toronte. Taj vienintelė proga vasara visiems seniems pažįstamiems susitik-

Japonai Vis Reikalauja: Jankiai, Važiukit Namo

TOKIJO. — Kišio valdžia vargais negalais pravarė JAV-Japonijos "saugumo" sutarties ratifikaciją, bet Japonijos žmonių opozicija buvimui amerikiečių ginkluotų jėgų Japonijos žemėj nepranyko.

Praėjusį šeštadienį, ryšium su 10 metų sukaktuvėmis nuo Korėjos karo, 5,000 demonstravo prie Jungtinių Valstijų ambasados čionai ir šaukė: Jankiai, važiuokit namo! Kalbėtojai reikalavo,

kad amerikiečiai ištrauktų ginkluotas jėgas iš visos Azijos.

Korėjiečiai, kurie gyvena Japonijoje, surengė mitingus įvairiose vietose, kuriuose buvo priimti reikalavimai, kad amerikiečiai pasitrauktų iš Pietų Korėjos.

Demonstrantai čionai nešė plakatus su obalsiais: "Amerika, išsinešdink iš Tolumų Rytų!" "Išsinešdinkit iš Formosos!" "Sugražinkit Okinavą!" "Pasiimkit savo juodus džetus (U-2) ir savo armijas!"

Japonai skelbia, kad bus ruošiamos demonstracijos prieš JAV-Japonijos sutartį ir toliau. Nesustoja reikalavimai, kad Kiši rezignuotų. Jis paskelbė, kad rezignuos, bet dar vis laikosi.

Einą gandai, kad nauju Japonijos premjeru bus prekybos ministras Hijato Ikeda. Vis daugiau partijos lyderių palaiko jo kandidatūrą.

Nauja vyriausybė, be abejonės, turės paruošti naujus rinkimus. Japonai nesitenkina vien asmens pakeitimu.

Atrodo, kad opozicija Jungtinių Valstijų politikai Azijoje ne mažės, o didės. Ypač prieš buvimą amerikiečių karinių jėgų.

Kiniečiai Kritikuoja Čruščiovo Politiką

LONDON. — CP žiniomis, Kinijos spaudoje pasirodžiusi kritika Čruščiovo energingai ginamai sugyvenimo politikai, kuri buvo taipgi užgirta visų Europos komunistinių partijų lyderių, kurie dalyvavo Rumunijos komunistų suvažiavime.

Gen. Li Chin-min rašas Pekingo dienraštyje, kad sugyvenimo politika yra moderniškas revizionizmas. Girdi, tie revizionistai taip išsigandę nuklinio karo, kad tiesiog maldauja taikos bile kaina.

Imperialistai niekad neįsizadėsia karo. Jie gali būti sulaukyti nuo karo tik didesnės jėgos, negu imperialistų.

Naujas Komitetas Randa Pritarimo

DETROITAS. — Neseniai Toronte susiorganizavęs Komitetas už Nusiginklavimą randa pritarimo ne tik kituose Kanados miestuose, bet ir už rubežiaus.

Čia Centralinėje Amerikos Rabinų Konferencijoje kalbėjo torontiško komiteto pirmininkas rabinas A. L. Feinberg. Konferencijos dalyviai pasisakė už komiteto priimtų principus dėl visuotino nusiginklavimo su atitinkama kontrole.

Ypatinai buvo pasisakyta už tai, kad Jungtinės Tautos imtųsi aktyvios politikos už nusiginklavimą.

Feinbergas dar pažymėjo, kad taip vadinami aprubežiuoti karai gali išsiplėsti į pasaulinį atominį karą.

PARYZIUS. — Čia prasidėjo francūzų ir arabų pasitarimas, kuriame dalyvauja trys Alžirijos arabų lyderiai.

Derybos lėtos, bet einančios gerą atmosferą. Tikrai francūzai nelabai noriai priima arabų teigimą, kad jie atstovauja Alžirijos arabus. Mat jie gyvena Tunisiijoje.

ti, pasikalbėti, naujas pažintis užmegsti. Verta nuvažiuoti. Kas svarbiausia, kad tuomi yra prisidedama prie išlaikymo laisvos minties laikraščio Kanados lietuvių tarpe.

Rengėjai pikniko ir laikraščio leidėjai, visi dėkingi atsilankiusiems ir taip gausiai parėmusiems laikraštį.

CANADIAN CITIZENSHIP
BRANCH
JUL 4 1960
DEPT. OF CITIZENSHIP
AND IMMIGRATION

Iš Kanados Gyvenimo

Pabaigoj gegužės mėnesio Kanadoje buvo dar 400,000 bedarbių. Tas sudarė 6.2 procento visų dirbančiųjų.

Iš statistikos paaiški dar vienas dalykas. Per mėnesį registruotų bedarbių skaičius sumažėjo 118,000, o dirbančiųjų skaičius padidėjo 250,000. Išeina, kad šale registruotų bedarbių yra labai daug neregistruotų. Kuomet 118,000 registruotų bedarbių pradėjo dirbti, tai tuom pačiu laiku gavo darbus dar 132,000 neregistruotų.

Išeina, kad kuomet yra skelbiama, kad bedarbių yra 400,000, tai tikrumoje yra kur kas daugiau.

Toronte suimtas 4 vaikų tėvas Baldwin Fisher, 24 metų vyras, kurs apkaltintas nužudžius (po išžaginimo) Mrs. Margaret Bennett birželio 10.

Iš visko atrodo, kad vyras buvo normalus, dirbo ir augino šeimą. Žmona laukiasi penkto vaiko.

Mrs. Bennett buvo rasta peiliu subadyta ir pusnuogė ant gazolino stoties jardo. Ji buvo peiliu perdurta 16 kartų, visa sudaužyta.

Kada tokie nusikaltimai papildomi, visuomet įtariamai kokie pakvaišėliai. Kaip matome, ne visuomet taip yra.

Visoki vagys ir žulikai nėra žala ne tik tiems, kuriuos apiplėšia.

Aukščiausio Ontarijos teismo jurė praėjusią savaitę surado kaltais du Toronto hotelninkus, Harry ir Ben Smithus, pavogus 240,000 šėrų iš New Chamberlain Petroleum kompanijos. Kas blogiausia, kad teismas truko 11 savaičių ir visuomenei kainavo \$75,000.

Kokią bausmę nusikaltėliai gaus, dar paaiškės ateityje. Jie veikiausiai dar duos apeliaciją ir taksų mokėtojams kainuos dar daugiau.

Canadian Press raportuoja iš Ottawos, kad esą sužinojus, jog Kanadoje bus sukrauti atominiai ginklai dėl JAV dėtų.

Girdi, tie visi ginklai, kaip ir bomarkų galvos, skirti tik dėl apsigynimo.

Visuomet ir visur sakoma, kad tik dėl apsigynimo, bet ne visada taip būna.

Premjeras Diefenbakeris pritaria Jungtinių Valstijų viceprezidento Niksono sumanymui, kad visos maisto perteklių turinčios šalys šelpų pasaulio alkanuosius per Jungtines Tautas.

Neatrodo, tačiau, kad iš to būtų kokią naudą. Yra sakoma, "daugelis auklių, bet vaikas be nosies".

Greičiau ir pigiau papenėti alkanuosius, jeigu kiekviena šalis stengsis maisto perteklių pasidalinti su alkanaisiais. Bet taip nėra. Kanadoje yra didelis perteklius kviečių, bet vyriausybė nenori dalintis juos su alkanaisiais.

Kanadietis

SUSTREIKAVO 100 GUMOS DARBININKŲ

KITCHENER, Ont. — Sustreikavo 100 Kaufman Rubber Co. darbininkų. Kompanija samdo 650. Klausimas, ar ir visi kiti prisidės.

Darbininkai reikalauja algų pakėlimo ir kitų pagerinimų.

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 455 Spadina
Ofiso tel. WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

Akli ir Akinų
Specialistas

J. E. Merritt & Son

Optometristai - Optikai
Valandos: 9-12 ir 1-6
Treč. po piet uždaryta
Antrad., Ketv. ir Penkt.
vakarais
pagal susitarimą.
Tel. LE. 5-6400
1149 Dundas St. W.
Toronto, Ont.

Laidotuvių Reikale Kreipkitės Pas

Bates & Dodds

FUNERAL SERVICE LIMITED

A. E. RAPER, Managing Director

931 QUEEN ST. W. — Toronto — Empire 3-0631

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Sviežias Maistas. Ceras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.
Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: LL 46917

Lietuvių Gyvenimas Lietuvoj ir Amerikoje

1. LIETUVA ŠIANDIEN — tai nedidelė knyga puspuslapiais, bet baisiai didelė ir stipri savo turiniu, nes joje labai teisingai pasakoma ir daugybė nuotraukų parodoma, kaip atrodo socialistinė Lietuva, jos žmonės ir gyvenimas: pasakoma ir parodoma žmonių, kurie lankėsi Lietuvoje 1959 m. ir viską matė savo akimis, jautė savo širdimi ir patyrė savo objektyviu protu. Kiekvienas lietuvis turi šitą knygą įsigyti ir platinti — juo labiau platinti tarp tų, kurie yra suklaidinti atžagareivių spaudos melais. 95 psl. Kaina 1 dol.
2. AMERIKOS LIETUVIAI ir ANGLIŠKŲJŲ SKOLINIŲ ŽODYNAS — Amerikos lietuvių laikraščių, knygų, mokyklų, parapijų, kultūros ir kalbos labai įdomus aprašymas. 366 psl. Kaina 2 dol.
3. ŠIRDIES RŪMAI — pirmasis lietuviškas romanas apie širdį. 449 psl. Kaina 2 dol.
4. ŠLIUPTARNIAI — didžioji Amerikos lietuvių gyvenimo knyga. 652 psl. Kaina 2 dol.
5. ČIKAGOS ŠEŠĖLIAI — nuogojo gyvenimo vaizdai. 314 psl. Kaina 2 dol.

Visos 5 knygos sykiu tik 5 doleriai čia arba Lietuva. Persiuntimo kaštus apmokame.

Rašykite:

Dr. Alg. Margeris, 3325 S. Halsted St.,
Chicago 8, Ill.

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Centro Komiteto Isteigtas

KNYGYNAS

160 CLAREMONT ST., TORONTO, ONT.

Teikia veltui pasiskaitymui įvairių lietuviškų knygų, daugumoje pokariniais metais išleistų Tarybų Lietuvoje. Norintieji naudotis knygynu turi pasimokėti \$5.00 kaucija, kuri gražinama nustojus naudotis knygynu.

Krygos duodamos vienam mėnesiui. Po mėnesio nesugražinę ir nepersirašę knygas, turi mokėti po \$1.00 už kiekvieną pavėluotą mėnesį.

Paštu užsisakantieji knygas turi apmokėti persiuntimo išlaidas.

Knygynas atdaras penktadieniais nuo 7 iki 8.30 val. vakarais ir ketvirtadieniais nuo 2 iki 4 val. po piet.

Zemiau talpiname po dalį knygų sąrašo. Norinčius naudotis knygynu prašome išsikirti juos ir užsisakant paštu naudoti knygos numerį.

KAIMIECIAI. V. Reimontas. Romanas. Pirmas tomas 276 puslapių; antras — 308 puslapių; trečias — 384 puslapių ir ketvirtas — 320 puslapių. Knygyne Nr. 204, 205, 206 ir 207.

MEDŽIOTOJO UŽRAŠAI. I. Turgenevas. Knyga 456 puslapių. Knygyne Nr. 208 ir 230.

PRISIKĖLIMAS. L. Tolstojus. Romanas. Knyga 616 puslapių. Knygyne Nr. 209.

IŠ PASTABŲ APIE AMERIKĄ. Ch. Dikens. Knyga 156 puslapių. Knygyne Nr. 210.

DU KAPITONAI. V. Kaverinas. Knyga 508 puslapių. Knygyne Nr. 211.

PASKUTINĖ RIBA. Hovard Fast. Apsaka. Knyga 256 puslapių. Knygyne Nr. 212.

SAULĖS RŪSTYBĖ. Algirdas Margeris. Romanas. Knyga 312 puslapių. Knygyne Nr. 214.

ČIKAGOS ŠEŠĖLIAI. Algirdas Margeris. Žiaurios tikrovės vaizdai. Knyga 320 puslapių. Knygyne Nr. 215.

TOLI NUO TĖVYNĖS. Pietų Amerikos Lietuvių aprašymai. Knyga 224 puslapių. Knygyne Nr. 216.

UŽ TARYBŲ VALDŽIĄ. V. Katajevas. Apsaka. Knyga 624 puslapių. Knygyne Nr. 217.

RINKTINIAI RASTAI. J. Jablonskis. Knyga 688 puslapių. Knygyne Nr. 218.

TRYS LAIKO SPALVOS. A. Vinogradovas. Romanas. Knyga 700 puslapių. Knygyne Nr. 219.

KAPITONAS PRAMUŠTALVIS. L. Busenaras. Apsaka. Knyga 372 puslapių. Knygyne Nr. 220.

TOLIMOSE PAKRANTESE. I. Kasimovas ir G. Seidbeilis. Apsaka. Knyga 384 puslapių. Knygyne Nr. 222.

KERSTO UGNIS. Stasys Vaupšas. Aprašymai partizanų kovų. Knyga 648 puslapių. Knygyne Nr. 223.

GIRIA GAUDŽIA. V. Karolenka. Apsakymai. Knyga 400 puslapių. Knygyne Nr. 224.

STIPRIOS DVASIOS ŽMONĖS. D. Madvedevas. Aprašymas kovų. Knyga 556 puslapių. Knygyne Nr. 225.

TĖVYNĖS KARO FRONTUOSE. J. Macijauskas. Atsiminimai. Knyga 272 puslapių. Knygyne Nr. 226.

RINKTINĖ. Karolis Vairas-Rackauskas. Eilėraščių apsakymai-publicistika. Knyga 312 puslapių. Knygyne Nr. 227.

BUTKUS KERSYTOJAS. Jonas Avyžius. Apsakymai. Knyga 272 puslapių. Knygyne Nr. 228.

PABĖGIMAS. P. Tarasenska. Istorinė apsakoma. Knyga 220 puslapių. Knygyne Nr. 231.

GYVENIMAS NUGALI MIRTĮ. M. Puimanova. Apsakymai. Knyga 448 puslapių. Knygyne Nr. 232.

N. OSTROVSKIS. — S. Stregubas, Biografija. Knyga 396 puslapių. Knygyne Nr. 233.

KARJERISTAI. J. Grušas. Romanas. Knyga 292 puslapių. Knygyne Nr. 234.

DIDŽIŲJŲ TYRULIŲ PASLAPTYS. P. Tarasenska. Senovės tyrinėjimų aprašymai. Knyga 286 puslapių. Knygyne Nr. 235.

BUFNOS AIRES. V. Sirijos Gira. Romanas. Knyga 224 puslapių. Knygyne Nr. 236.

NE TO LIZDO PAUKŠTIS. V. Tendriakovas. Apsaka. Knyga 176 puslapių. Knygyne Nr. 237.

BADAS. B. Bhatačarija. Romanas. Knyga 262 puslapių. Knygyne Nr. 238.

TARYBŲ LIETUVOJ

Plečiasi Prekyba su Užsienio Šalimis

VILNIUS. — Kasmet stiprėja Lietuvos prekybos ryšiai su liaudies demokratijos šalimis. Tiek eksporto, tiek ir importo atžvilgiu pirmą vietą užima Čekoslovakijos Respublika. Iš ten atvežami motociklai ir jų atsarginės dalys, statybinės medžiagos — šiferis ir metlacho plytelės, muzikos instrumentai, avalynė, gatavi drabužiai, audiniai, baldai, gamybinės paskirties mašinos. Pirmą kartą šiemet iš Čekoslovakijos buvo importuotas spalvotas ir raštuotas stiklas. Žemės ūkis gaus 3 tūkstančius elektros variklių daug darbo reikalaujantiems gamybos procesams mechanizuoti.

Lietuva eksportuoja į Čekoslovakiją daugiausia sviestą ir bekoną, o taip pat kitus žemės ūkio produktus.

Iš Vokietijos Demokratinės Respublikos gauname muzikos instrumentus — akordeonus, pianinus, gatavus drabužius, trikotažo dirbinius. Gatavų drabužių ir kitų prekių taip pat gauname iš Vengrijos Liaudies Respublikos. Gyva prekyba vyksta su Lenkijos Liaudies Respublika, Albanija, Kinija, Rumunija ir kitomis socialistinėse stovyklose šalimis. Plečiasi prekyba ir su ka-

Vilniuje atidaryta nauja moderni namų apyvokos reikmenų parduotuvė. Joje galima gauti visko — nuo adatos iki motorolerio.

Si graži lietuvaitė — tai pardavėja Marija Baltrukienė. Atrodo, kad ir ji pati norėtų šiuo puikiu motoroleriu pasivažinėti.

pitalistinėmis šalimis. Lietuva gauna avalynę iš Italijos, Švedijos, Norvegijos, audinius — iš Japonijos, Italijos, Škotijos, padangas bei vandentiekio vamzdžius — iš Švedijos, viršutinį neilono trikotažą, elastines kojines — iš Austrijos. Mūsų respublika eksportuoja uogienes į JAV, Belgiją, šaldytą žuvį bei marinuotus grybus — į Vakarų Vokietiją, gyvulus, vaisių sultis, šviežias uogas ir grybus — į Švediją. Šiemet pirmą kartą numatoma eksportuoti į JAV durpių kraiką.

Tarprespublikinės ir užsienio prekybos kontoros duomenimis, tikimasi, kad 1960 metais prekyba su užsienio šalimis pasieks 300 milijonų rublių. Tai — 86 milijonais rublių daugiau, negu 1959 metais.

Idomus Radinys Rotušės Pastogėje

KAUNAS. — Remontuojant Rotušės pastatą, pastogėje buvo surasta medinė lentelė ir prie jos priklijuotas pergamento lapelis. Jame — gerai išsilaikę beveik prieš pusantro šimto metų lenkų kalba padaryti įrašai. Lentelėje rašoma, kad 1880 metais buvo nepaprastai karšta vasara, degė miškai, pievos. Oras visą laiką buvo prisotintas smalkių. Toliau nurodoma, kad prancūzams įvygiavus į Lietuvą, Napoleonas Kaune gyveno keturias dienas.

„Kai prancūzai 1812 metais traukėsi per Kauną į savo šalį, paliko užkrečiamas ligas. — rašoma lentelėje. — Sirgo žmonės, gyvuliai, ypač arkliai. Epidemija taip išsiplėtė, kad 1813 metais mirdavo daugybė žmonių. Prancūzų bėgimas buvo baisus. Kaune susidarė tokia padėtis, kad atrodė, jog atėjo pasaulio pabaiga ar paskutiniojo teismo diena. Gabeno daug įvairių turtų“.

Pergamente rašoma: „Šį namą iš grafo Jurgio Zabielos nupirko Juozas ir Teresė Mačiūnskai. Namas buvo remontuojamas 1810 metais, o 1812 metais, kai prancūzai traukėsi per Kauną, buvo sudegintas. Pakartotinai namas atremontuotas 1813 metų kovo mėnesį. Šiame name lenkų ir prancūzų laikais buvo prefektūros įstaiga“.

Įrašai padaryti 1813 metais. Pasirašė Mačiūnskis.

Radinį numatoma perduoti istorinių ir architektūrinių paminklų apsaugos komitetui.

Buvę Debiosų lietuvių mokyklos - internato auklėtiniai ir pedagogai vėl susitiko po penkiolikos metų. Iš

įvairių Lietuvos kampelių jie buvo suvažiavę į Vilnių. Nuotraukoje matome grupę šio susitikimo dalyvių.

Lietuvos Mokslininkai Šiaurės Ašigalyje

Į aštuntą reisą išplaukė TSRS Mokslų akademijos mokslo tiriamasis laivas „Michailas Lomonosovas“, kuris vykdys hidrologinius, hidrocheminius, hidrofizikos, aerologinius, meteorologinius ir kitus mokslinius tyrimus šiaurinėje Atlanto vandenyno dalyje. Laivas reise užtruks 120 dienų. Ekspedicija į Tarybų Sąjungą grįš tik spalio mėnesį. Kelionės metu „Michailas Lomonosovas“ aplankys Anglijos ir Kanados uostus.

Mokslinės ekspedicijos sudėtyje yra ir šeši Lietuvos hidrometeorologinės tarnybos atstovai, kurie ves plaučius aerologinius, hidrometeorologinius stebėjimus, taip pat tyrinės sinoptinius procesus, vykstančius virš Šiaurės Atlanto vasaros laiku.

Kaimas Jaunėja

JONISKIS. — Rajono Juliaus Janonio vardo kolūkyje statoma daug naujų visuomeninių ir gyvenamųjų pastatų. Statybininkų brigada, vadovaujama J. Impolio, baigia statyti 250 vietų kiulidę. Puikiai dirba statybininkai J. Kuodys, A. Liaudanskas ir kiti.

Joniškio tarpkolūkinės statybos organizacijos darbininkai kolūkyje pastatė dviejų butų gyvenamąjį namą. Nuo jų neatsilieka ir kolūkiečiai, statydami kolūkio gyvenvietėje naujus gyvenamuosius namus.

Sparčiai statomi gyvenamieji namai ir „Pergalės“ kolūkio gyvenvietėje. Įkurtuves, dar sakais kvepiančiuose namuose, neseniai atšventė kolūkio kalvis A. Sargiūnas, šoferiai L. Gintkus, A. Bargovanskis, sandėlininkas P. Mačiulis ir kiti. Šiuo metu jau apie 50 „Pergalės“ kolūkio narių persikėlė į kolūkio gyvenvietę.

Gražiai Puošiasi Anykščių Kraštas

ANYKŠCIAI. — Rajono Darbo žmonių deputatų tarybos sesija apsvaistė klausimą „Dėl rajono grožio ir kultūros“. Pranešimą padarė rajono vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas K. Zulonas.

Tarybų valdžios metais, — pasakė pranešėjas, — Anykščiuose įsteigtas A. Vienuolio muziejus, apsaugota nuo gedimo poeto A. Baranauko klėtelė, pastatytas paminklas J. Biliūnui. Anykščių šilėlyje sutvarkyta Puntuoko aplinka. Baigiamas įrengti J. Biliūno muziejus Niūronyse. Daug padaryta apželdinant rajoną miškais, dekoratyviniais medžiais bei krūmais. Vien šiais metais pasodinta daugiau kaip 20,000 žaliųjų sodinių. Anykščių miškų ūkio darbininkai pasodino 10,5 hektaro miško prie Liudiškių piliakalnio, apželdino J. Biliūno vardo ir Puškino vardo kolūkių naudojamą žemę.

Numatyta įrengti rašytojos L. Didžiulienės muziejų Griežionėliuose, Tarybų Lietuvos dvidešimtmečio išvakarėse kiekvienoje apylinkėje atidaryti istorinius-re-

Utenos rajono vaikų biblioteka turi beveik tūkstantį skaitytojų. Artėjant Tarybų Lietuvos 20-mečiui, jaunieji skaitytojai supažindinami su knygomis apie kovotojus už Tarybų valdžią, apie Didžio-

Ukmergėj Plečiamas Prekybos Tinklas

Ukmergė. — Basanavičiaus gatvėje naujo pastato pirmajame aukšte atidaryta vaikiškų prekių parduotuvė ir gastronomas. Paskutiniuoju metu mieste atidarytos bitininkystės reikmenų, audinių ir eilė kitų parduotuvių.

Plečiamas prekybos tinklas kaime. S. Nėries vardo, „Gražaus ryto“ kolūkiuose, Želvos tarybinio ūkio Siesarties skyriuje pradėjo veikti naujos parduotuvės, kuriose yra didelis drabužių, avalynės, ūkiškų prekių pasirinkimas.

Dabar rajone veikia 98 parduotuvės ir 28 viešojo maitinimo įstaigos. Septyniamečio metais mieste numatyta pastatyti modernią universmagų salinę parduotuvę. Siesikuose ir Deltuvoje bei kitose kaimo vietovėse bus atidarytos universalinės parduotuvės, kurios statomos iš surenkamųjų blokų.

Išleidžiamos Čiurlionio Kūrinių Reprodukcijos

KAUNAS. — Žymiai išplėsta nuolatinė M. K. Čiurlionio paveikslų ekspozicija Kauno M. K. Čiurlionio dailės muziejuje. Lankytojai čia pirmą kartą pamatys kartu eksponuojamas visas dailininko sonatas.

Tarybų Lietuvos dvidešimtmečiui bus išleistas M. K. Čiurlionio spalvotų reprodukcijų albumas.

VILNIUS. — Klaipėdos, Šilutės ir Pagėgių rajonuose dirba lietuvių kalbos literatūros instituto mokslinių darbuotojų grupė, tyrinėjanti vietinių gyventojų kalbos ypatybes. Užrašinėjami šiam kraštui charakteringi žodžiai, daiktų ir įrankių pavadinimai, įvairūs tautosakos dalykai.

voliucinius muziejus, sutvarkyti rašytojo A. Vienuolio muziejaus aplinką.

jo Tėvynės karo didvyrius.

Nuotraukoj matome skaityklos vedėją Aldoną Kuzmaitę su jaunaisiais skaitytojais aptariant vieną tokių knygų.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:
Visur kitur metams \$4.50; pusei metų \$2.25
Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusei metų \$2.00

LIAUDIES BALSAS
160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada
Telefonas: EMpire 6-4358

KEISTAS PASIELGIMAS

Kišio valdžia, nepaisant milijonų japonų protesto, lyg bėgdama nuo gaisro, visu užsispyrimu ir skubotumu pravarė JAV-Japonijos "saugumo" sutarties ratifikavimą. Toks ratifikacijos pravarymas darosi dar keistesnis, kuomet visą laiką buvo kalbama, kad Kišio valdžia negalės išsilaikyti. Dabar iš Tokijo praneša, kad Kišio valdžia tikrai rezignuos.

Kam tokia sutartis, kaip vienas JAV senatorius išsireiškė, bus verta, jeigu kita valdžia bus, jeigu ateityje ji gali nebūti vykdoma, kas liečia Japoniją? Nejaugi amerikiečiai mano, kad bus galima nepaisyti japonų, nors jie ir priešintys?

Išrodytų, kad čia buvo dar vienas amerikiečių ir jų sebrų japonų "blunderis" (didelė klaida).

Beje, kalbant apie Kišį, galima prisiminti, kad jis po karo buvo nuteistas kaip karinis kriminalistas. Matyti jis stengėsi norėdamas atsisteisti savo nugalėtojama už susimylėjimą ir paleidimą iš kalėjimo.

NETIKETAS PASIKEITIMAS

Kvebėke įvyko netikėtas pasikeitimas: liberalai supliekė konservatyviškus nacionalistus, Union Nationale. Liberalai išrinko 50 atstovų, o nacionalistų sąjunga 44. Vienas neprigulmingas, kuris, matyti, yra nacionalistų šalininkas. Taip tai 16 metų siautusi duplesijada susilaukė galo. Tiesa, liberalų viršus nereikšmingas, bet atsižvelgiant į tai, kad liberalai turėjo tik 17 vietų, jų laimėjimas didelis.

Šešiolika metų duplesijados matyti užteko Kvebeko gyventojų didžiuliai. Jie pasižymėjo reakcija, žmonių laisvių varžymu, rinkimų sukčiavimu ir kitais nedemokratiniais veiksmais. Ir per šiuos rinkimus nacionalistai elgėsi suktai, telegrafavo balsus, grumojo liberalams smurtu. Pavyzdžiui, liberalų kandidatui ir Verduno majorui. Atėję šeši provinciniai policininkai pas jo žmoną klausė, kuri ligoninė būtų tinkamesnė dėl jos vyro.

Kiek geresni liberalai bus, be abejonės, dabar sunku pasakyti. Jų lyderis Lesage nepasirodė liberališku ir demokratišku. Bet žmonės tikisi, kad liberalai bus padoresni. Gyvenimas parodys.

CHRUŠCIOVAS TEISINGAS

Spauda raportuoja, kad N. Chruščiovas, kalbėdamas Rumunijos komunistų suvažiavime, teigė, kad Markso, Lenino ir kitų komunistinių mokytojų žodžius reikia sverti šių dienų gyvenimo sąlygų svarstyklėmis. Kada tie lyderiai kalbėjo, socializmas buvo tik teorijoje. Dabar jau trečdalis pasaulio vykdo gyvenimą.

Ypatingai Chruščiovo žodžiai teisingi, kuomet jis sako, kad sugyvenimas yra galimas. Jis yra būtinas. Reikia nugalėti visas kliūtis. Juk jeigu ne sugyvenimas, kad ir toks, kaip dabar, tai būtų susinaikinimas.

Technologija, ypatingai atominė jėga, atominės bombos, raketos, galinčios nunešti atomines bombas į kitus kontinentus, padarė karą visuotino susinaikinimo priemone.

Sugyvenimas esant skirtingoms sistemoms yra sunkus, bet vistiek geriau, negu karas, grumojas žmonijos sunaikinimu. Žmonėms reikia būti pakantriais, nesigriebti ginklo dėl aštrių žodžių ar kokių netikėtų nesuspriamtųjų.

Kol imperializmas bus tvirtas, be abejonės, pavojus visuomet bus, bet dabartinėse sąlygose nereikia, kad visai negalima išvengti pasaulinio karo. Ir didžiausias akyls šiandien juk gali matyti, kad karas dabar nežada laimėjimo nei vienam.

Karštagalviai, būtų jie iš dešinės ar kairės, turį susivaldyti, atsisiaušinti savo galvas. Kokia nebūtų taika, ji vistiek geresnė.

Apie Viską ir iš Visur

Jungtinių Tautų Saugumo Taryba svarstė Argentinos skundą prieš Izraelį, kurs išvogė iš Argentinos žydų žudiką Eichmaną.

Taryba neužgyrė Izraelio pasielgimo, bet nepriėmė reikalavimo, kad Eichmanas būtų sugražintas į Argentiną. Girdi, Izraelis turi susitaikyti su Argentiną. Atrodo, kad jeigu Izraelis atspaus Argentiną, viskas baigsis geruoju.

Kongo lyderiai galų gale susitarė ir parlamentas užgyrė Patrico Lumumbos sudarytą ministrų tarybą. Už jį balsavo ir opozicijos lyderis Kasavuba.

Kongas gauna iš Belgijos nepriklausomybę su 1 diena liepos.

Japonijoje prasidėjo varžbos už tai, kas bus sekantis premjeras. Kiši, kaip jau buvo raportuota, nebebus premjeru ilgai.

Keli Kišio pasekėjai varžosi už premjersystę.

Naujai valdžiai teks praveisti naujus rinkimus. Japonijos visuomenė reikalauja naujų rinkimų. O per rinkimus gali Kišio partija netekti galios visai.

Jungtinių Valstijų mokslininkas Dr. Linus Pauling atsisako išduoti tyrinėtojam, kas jam padėjo surinkti mokslininkų parašus po peticija prieš nuklinius bandymus.

Už tai tyrinėtojai gali apkaltinti jį paniekiniame kongreso ir įkalinti.

Šis užsipuolimas ant pasaulinio išgarsėjusio mokslininko už pasisakymą prieš nuklinius bandymus yra dar vienas JAV valdžios išstojimas prieš nuklinių bandymų sulaikymą.

Alžirijoje organizuojasi frontas už išlaikymą Alžirijos francūziška.

Pačiame Alžyre susirašė į tą frontą 120,000. Organizacija plintanti po visą Alžiriją.

Si organizacija ryžtasi kovoti prieš De Gaulle planą leisti Alžirijai apsispręsti, ar ji nori būti su Francija ar nepriklausoma.

Jungtinių Valstijų senatorius Mike Mansfield, senatinis demokratų "botagas", pasmerkė U-2 šnipinėjimo tvarkymą.

Jis šaukė senate administraciją įrodyti, kad gegužės 1 dieną U-2 skraidymas virš Tarybų Sąjungos buvo reikalingas šalies saugumui.

Kubos premjeras Fidelis Kastras pareiškė, kad Kuba sutiks amerikiečių ekonomi-

nę agresiją atitinkamais žygiais.

Kuba perimsianti savo žinion visas amerikiečių nuosavybes Kuboje, jeigu amerikiečiai darys kokį nors ekonominį spaudimą į Kubą.

JAV kyla reikalavimai suvaržyti cukraus įgabenimą iš Kubos.

Nauji rinkimai Pietų Korėjoje tur būt bus liepos 26 ar 27.

Taipgi atrodo, kad bus renkami dveji rūmai — parlamentas ir senatas.

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

Čikagos ir tos apylinkės liaudies Balso draugai ir draugės per C. R. prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir dar \$91.00 aukų savaitrašio vasarinei paramai. (Pora savaičių atgal prisiuntė \$50.00 aukų.) Dabar aukojo P. Tautčius \$5.00; R. Stakenas \$3.25; A. Gable, F. Lukas, S. K. Vėšiai, L. M. Stakenai ir W. A. Stakenai po \$2.00; A. Drabus \$1.75; K. Kairis \$1.50; A. Gotautas ir C. R. po \$1.25; T. A. Zukai, P. M. Smalsčiai, J. Kanceris, A. Mažiliauskas, J. M. Ruliai, S. Šaltys, F. Puleikis, S. Kranevičius, S. Jankauskas, J. Užubalis, M. Jurgiskienė, E. Arlis, J. Urmonas, G. Rimkus, M. Slenc, M. Demanlienė, V. Vasys, F. Danikauskas, M. Sisko, F. Damidavičius, A. Trijonis, A. Staškunas, P. Sprindis, M. Verpauskas, D. Gukas, G. Žilius, M. M. Paulauskai, J. Rusga, J. M. Pupiai, J. Naveckis, J. Vesal, F. Pajieda, J. Rakauskas, J. Mažeika, A. A. Pazarskai, Dr. Butko, M. Mazura, B. Gelgudas, N. Šešelis, J. Bagdon, W. M. Plečkaitis, A. Burba, N. Kuzmickas, E. Mikalaitis, A. Paleckis, A. Morkus, K. Budris, B. Gečas, V. Radaitis, J. C. Michel, M. C. Bartnikai, C. Cižauskas, M. Bagdonas, E. Stulgis, J. Nedvara, M. Sinko, D. Magnis, J. J. Kaupai, A. Jakas, D. Ruther, V. Juska, F. Bedalis, B. Svirdienė, F. Slenius, M. Pauliukas, M. Kaizel ir A. Slavinskienė po \$1.00.

J. Valunas, Toronto, pridavė atnaujintų prenumeratų.

M. Karalius, Toronto, dėl darbo sąlygų numatęs, kad negalės dalyvauti LB piknike, užėjęs į laikraščio raštinę paaukojo savaitrašio vasarinei paramai \$5.00.

J. Paltanavičius, Edmonton, Alta., atsinaujindamas prenumeratą, paaukojo \$1.00 ir kitą dolerį prisiuntė už literatūrą.

J. Urbanavičius, Montreal, prisiuntė atnaujintų prenu-

meratų ir nuo tos apylinkės LB rėmėjų \$423.00 savaitrašio vasarinei paramai. (Rėmėjų pavardės telpa korespondencijoje, apart su atsinaujinta prenumerata F. Spaicio priduo tu \$1.00 aukų.)

Dr. Morris Claman su savo padėjėjais Vancouverio universitete darė 14 bandymų perkelti jauno šuniuko inkstą senam šuniui. Galų gale jiems pavykė tai padaryti.

Esą reikalinga giminingumo. Jeigu inkstas būna visai negiminingo gyvūno, tai kūnas nenoriai priima.

Ateityje bus galima perkelti vieno žmogaus inkstą kitam žmogui ir tokiu būdu išgelbėti inkstų liga sergančius.

D. Balaišis, London, Ont., atnaujino prenumeratą į Liepą.

P. Pajuodis, London, Ont., per S. K. atnaujino dviem metams prenumeratą į Liepą.

J. Brazdžius, Sudbury, Ont., prisiuntė naują ir atnaujintų prenumeratų ir paaukojo LB vasarinei paramai \$10.00.

F. Koklys, Courtland, Ont., pridavė už jo gaunamą per LB raštinę spaudą \$14.00.

J. Snieckai, Toronto, numatę, kad negalės dalyvauti LB piknike per P. Mockaitį pridavė \$5.00 savaitrašio vasarinei paramai.

P. A. Springhill, N. S., prisiuntė LB vasarinei paramai \$3.00.

Patys atsinaujindami prenumeratas paaukojo:

F. Kuraitis, Toronto, \$3; U. Survilienė, Edmonton, Alta., \$1.00;

A. Kulikauskai, Toronto, \$1.00;

J. Rutkus, Rochester, N. Y., \$1.50.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas, širdingai ačiū.
Administracija

PALEIDŽIA SMARKIŲ TANKŲ DIVIZIJĄ

OSIPOVIČI. — Tarybinės armijos tankų divizija iš 1,200 vyrų buvo likviduota su ceremonijomis, kurių pasižiūrėti buvo pakviesti ir užsienio korespondentai.

Tai dalis programos demobilizavimui 1,200,000 kareivių, apie ką buvo paskelbta Chruščiovo pranešime Aukščiausiai tarybai.

HAVANA. — Kubos vyriausybė sušaudė tris karininkus, kurie suokalbavo prieš liaudies valdžią.

Pastabos

Mūsų piknikas Toronte pavyko labai gerai. Buvo daug svečių iš kitur, o ir torontiečių nemažai.

Diena buvo graži, kaip ir geras ūpas, puiki nuotaika visų. O Liaudies Balsui liks ir piniginės paramos.

Iš tiesų, gražu ir malonu kiekvienam susitikti draugiškų sueigų, tuo labiau, kad ta sueiga tarnauja kilniam tikslui.

Sako, kad prezidentas Eisenhower iš savo kelionės po Tolimuosius Rytus sugrįžo gražiai saule nudėgęs ir pagyvėjęs. Užklaustas, kaip jam pavyko kelionė, atsakė: "O, gana gerai".

Gana gerai... gal buvo tik Havajuose šešias dienas golfą žaidžiant, bet kelionėje ir Japonijoje buvo gana kraštai.

Pastarieji metai, atrodo, yra Amerikos atsilikimo bei pralaimėjimų metai.

Tarybų Sąjunga ją pralenkė daugelyje sričių, ne tik sputnikais.

O pastarosiomis dienomis ją pralenkė ir populiarumu.

Štai, kada premjeras N. Chruščiovas yra kviečiamas atvykti į svečius daugelio didelių ir mažų valstybių, — prezidentas Eisenhower turi pasitenkinti Havajais.

Kodėl taip? Kas atsitiko su Amerika? Be abejo už tai labai daug kalta Washingtono netikusi ir žalinga užsienio politika. Tačiau ne vien tik tai.

Už tai kalta ir visa Vakarų santvarkos sistema.

Kur tik imperialistai įžengė, ten jie visų pirma siuntė visokius misijonierius, burtų ir tamsybės skleidėjus, žmonių mulkintojus. O su jais kartu ėjo žmonių išnaudojimas, tautų pavergimas.

Tarybų Sąjungos siekiai kitoki. Ji užmezgusi draugiškus ryšius su kuria nors šalimi ten siunčia inžinierius, technikus, mokslo ir meno darbuotojus.

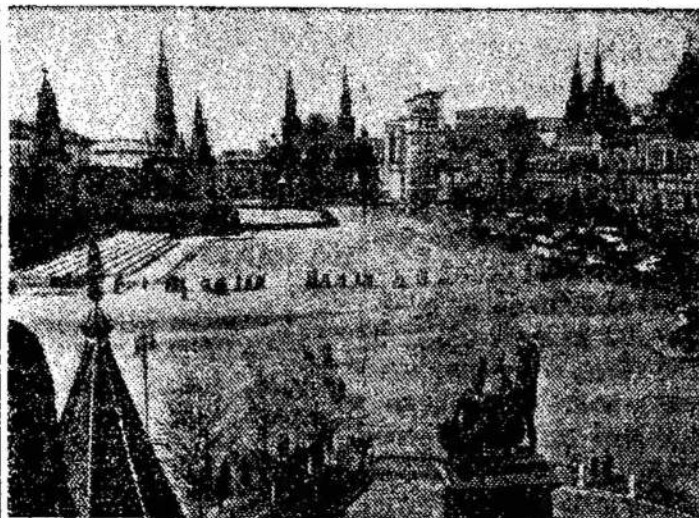
Ji stoja talkon tautoms sukurti savo industriją, pagerinti žmonių būvį.

Tas tai ir nulemia, kodėl Vakarai pralaimi ir pralaimės dar daugiau.

Daug kas Amerikoje, o taip ir Kanadoje, sielojasi, kad Vakarai tiek daug pralaimi, taip smunka žemyn.

Jie vienas kitam patarinėja kaip ką padaryti, kad savo prestižą pakėlus.

Bet ar gali Vakarai šiame klausime prieš Tarybų Są-

Raudonoji aikštė Maskvoje, kur įvyksta didžiosios demonstracijos apvaikščiujant Tarybų Sąjungos valstybines šventes. Šioj aikštėj

randasi ir Lenino mauzolėjus, kuriame guli Leninas ir Stalinas. Milijonai atsilanko pasižiūrėti į šiuos žymius žmones.

Ką Kiti Rašo

Rūstus įspėjimas

Dr. J. Robert Oppenheimer, pirmasis atominis mokslininkas, pagaminęs atominę bombą, kalbėdamas Berlyne Kultūrinės Laisvės Kongrese, pareiškė, jog kilus naujam pasauliniam karui netik neliktų laimėtojų, bet neliktų pakankamai gyvų palaidojimui kare kritusių.

Dr. Oppenheimer vėliau prašalintas iš atominių mokslų vystymui laboratorijų, nes jisai nesutikęs su valdžios politika ir buvo įtartas esąs komunistų simpatiku. Dabar jisai yra Princetono Universiteto Aukštųjų Mokslų Instituto direktorius.

Kalbėdamas 200 mokslininkų Dr. Oppenheimer sakė, jog šioje dekadėje (dešimtmetyje) naikinimo jėgos daugiau kaip simteriopai padidėjo. Ir destruktivės bombos jau daug baisesnės ir jų nusiviedimo įnagiai darosi nesulaikomi. Karas tad su naikintų šimtus milijonų gyvasčių ir neapsakomą daugybę viso gero.

Jis taipgi sakė, pavojus yra ir tame, kad jau negalima pasitikėti savo aukštosiomis įstaigomis. Visi dalykai eina blogyn. Mūsų laisvė vis daugiau suvaržoma.

Dr. Oppenheimerio nupieštas Vakarų pasaulio vaizdas yra nežavintis, neviliojantis.

Ignacio Silone, italas rašytojas bandė pakelti ūpą, bet ir jis mato gerus reiškinius tik "intelektualų vaidmenyje naujai pakilusiose Azijos ir Afrikos tautose, ir jungą atsilaikyti? Vargiai.

Niežūrint visų gudrybių ir skymų, Vakarai niekad negalės atsisakyti nuo kitų išnaudojimo, nes tai jų sistemos pagrindas.

O tai ir yra jiems akmuo ant kaklo.

Z. Jonauskas

inteligentijos vaidmenyje komunistų valdomose šalyse". Suprantama, ir šie reiškiniai neteikia kapitalizmo palaidojimams bent kiek malonumo.

— Vilnis

Diplomatinė beprotystė

Tai, kas šiomis dienomis atsitiko Japonijoje, turėtų būti didžiausia pamoka Amerikos žmonėms ir jų vadovybei. Tai paskutinio dešimtmečio politikos vaisius. Tokio pažeminimo jokia didžiulė valstybė gal nėra susilaukus visoje savo istorijoje. Jos užkviestam ir užkvieta priėmusiam prezidentui užtrenktos durys! Jis nepageidaujamas, nepriimamas svečias!

Ir tai atsitiko tik po kelių dienų po to, kai tam pačiam mūsų prezidentui taip pat rūsčiai buvo užtrenktos Tarybų Sąjungos durys. Ir ten jam buvo pasakyta, kad jis nelaukiamas, nepageidaujamas svečias, nes yra susikompromitavęs, sugadinęs savo vardą Tarybų Sąjungos žmonių akyse.

Kiek už visa tai yra kaltas pats prezidentas, kiek už tai yra atsakingi jo "globotojai" ir patarėjai, nelengva dabar pasakyti. Neigi tas labai svarbu. Svarbu, kad jis pasiėmė visą ir pilną atsakomybę už operavimą baisaus pasauliniu mastu šnipinėjimo aparato, kad jis taipgi buvo "autorius" su Japonija sutarties, prieš kurią šitai audringai sukilo ir užprotestavo Japonijos žmonės.

Atsiminkime, kad šitie visi pasaulį sudominę įvykiai įvyko vienas po kito. Kai nusirito nuo sosto kruvinasis Syngman Rhee Korėjoje, mūsų diplomatai turėjo pagalvoti apie savo politiką. Ypač prezidentas Eisenhoweris turėjo susirūpinti. Dar

daugiau: tuoj po to panašus sukilimas prieš mūsų politiką įvyko ir Turkijoje. Nei tas neatidarė akių mūsų diplomatams, mūsų valstybininkams. Dar akliu buvo rėkiama už senąją politiką, už senąsias gaires. Tartum kerštui buvo sakoma: Mūsų prezidentas turi važiuoti į Japoniją padėti Kiši įbrukti japonams į gerklę neapkenčiamą sutartį.

Taip buvo sakoma iki paskutinės dienos, iki paskutinės valandos, kol neatėjo iš Tokyo pranešimas, kad mūsų prezidentas Japonijoje nebeįvykdomas!

Gal už visą šios politikos fiaską negalima kaltinti tikrai prezidentą Eisenhowerį ir tikrai respublikonus. Juk tikruoju šitos diplomatinės beprotystės autorium buvo Harry Trumanas ir demokratai. Juk Trumanas įtraukė Ameriką į karą Korėjoje. Trumanas ir demokratai pasiėmė globon Čiang Kai-šeką ir atsuko nugarą didžiajai kinų tautai. Trumanas yra autorius politikos socialistini pasaulį apjuosti militariniem bazem. Vadinasi, prezidentas Eisenhoweris tikrai tęsė ir toliau plėtė ir vykdė politiką, kuri neišvengiamai turės anksčiau ar vėliau baigtis pilnu ir visišku sužlugimu. Jokios pasakos apie pavojų Amerikos saugumui ir apie derėjimąsi su socialistiniu pasauliu iš tvirtybės pozicijų nepakeis to, kas turi ateiti.

Mūsų krašto vadovybės ir paties prezidento diplomatinę ir politinę trumparegiškumą įrodė ir tas faktas, jog paskutinėmis dienomis nuosirdžiai teikiama patarimą vizitą į Japoniją atsaukti atmetė su pajuoka ir pasipiktinimu. Net specialiu atsisaukimu, pavyzdžiui, Amerikos Komunistų partija kreipėsi į prezidentą, ragindama nesirengti kelionėn, atsisakyti vizito, atmeti Kiši ir jo iškeptą sutartį. Dabar kiekvienam turėtų būti aišku, kaip protingai prezidentas būtų pasielgęs, jeigu jis būtų paklausęs komunistų patarimo ir pats atsaukęs vizitą.

Kas dabar, kas toliau? Visi reakcionieriai ir prezidento patarėjai, paregėsite, dabar dar garsiau bliaus už aštresnę, už dar griežtesnę politiką mūsų krašto tarptautiniuose santykiuose. Jie reikalau dar daugiau lėšų stiprinimui mūsų militarinių jėgų toje pačioje Japonijoje, Korėjoje, Turkijoje, Italijoje ir kituose kraštuose. Bet tokia politika nepadės nei Amerikai, nei pasaulinei taikai. Trumanizmo ir Eisenhowerizmo diplomatinės politikos "epocha" turi būti baigta. Reikia tuojau, kuo griečiausiai iškelti tokias gaires, kurios vestų prie nuo-

ŠYPSENOS

Netinka ūkininkavimui

Anūkas sumanė atsivežti į miestą senelį, kuris išgyveno visą gyvenimą labai nuošalioj vietoj, niekad nematė asfaltuoto kelio ar gatvės.

Išlipęs iš automašinos ant gatvės, senis patrepšėjo, patrepšėjo ir tarė:

"Jie žinojo, kur miestą statyti. Žemė čia tokia kieta, kad ūkininkavimui visai netinkama."

Vistiek negalima

Buvo vidurnaktis. Žmogus, vaikštas naktimis per miegą, staiga atsidūrė policijanto glėbyje ant gatvės.

"Jūs neturite teisės mane sulaikyti ir uždaryti kalėjimą. Aš esu somnambulis", aiškinosi žmogus išbūgęs.

"Nesvarbu, kokia tavo religija", atsakė policininkas, tempdamas žmogų. "Su naktiniais marškiniu vaikščioti gatvėmis niekam nevalia".

Jis pildo įsakymą

Motina nupirko vaikui apelsiną, bet įsakė, kad lupynų namestų ant autobuso grindų.

"Kur gi lupynas padėjai?" paklausė motina, pamačiusi, kad vaikas jau suvalgė apelsiną ir lupynų niekur nesimato.

"Sudėjau į gretimai sėdėjusio vyro kišenę", atsakė vaikas linksmai.

širdaus taikaus sambūvio tarpe kapitalistinio ir socialistinio pasaulio, prie panaikinimo naujo karo grėsmės, prie visuotinio ir pilno nusiginklavimo, prie plačiausio kultūrinio, mokslinio ir kitokio bendradarbiavimo tarpe Tarybų Sąjungos ir Jungtinių Valstijų.

Tik tokios naujos gairės, tik tokia nauja politika atitaisyty ir pakeltų mūsų krašto vardą visos žmonijos akyse.

— Laisvė

Dar Viena Respublika Afrikos Kontinente

HARGEISA. — Šią savaitę užsibaigia britų viešpatavimas Somalilande. Jie valdė 2,000,000 somalilandiečių per 80 metų.

Užsibaigia ir italų "globa" Somalijoje.

Šios abi kolonijos susidėsiančios į vieną respubliką.

ROMA. — Italijos užsienio reikalų ministras Segni sako, kad JAV karo lėktuvas skraidė virš jos teritorijos. Tai jau buvo 106-tas toks JAV lėktuvų pasielgimas.

Rojus Mizara

Atsakau į Klausimus

Manęs klausia:

— Ar iš tikrųjų Lietuva dabar valdo rusai?

Ne. Tai yra melas, didelis melas! Tarybų Lietuvą valdo pačių Lietuvos žmonių išrinkti ir pastatyti organai, — partiniai ir valdiniai organai, — kuriuos sudaro lietuviai.

LKP Centro Komitetą sudaro milžiniška dauguma lietuvių, centrinę valdžią, kuriai vadovauja Motiejus Šumauskas, taipgi lietuviai.

Kalbant apie rajonus: Taip, buvusioje Vilniuje yra rajonų nelietuviškų, tad natūralu juose ir rajoniniai ir apylinkiniai valdymosi organai nėra pilnai lietuviški.

Lietuva įeina į Tarybų Sąjungą, kurią sudaro 15 lygiateisių tarybinių respublikų, TSRS Auksčiausiąjį Sovietą (parlamentą), abudu jo butus, sudaro tarybinės respublikos, jų skaičiuje ir Lietuva. Justas Paleckis yra Tarybų Sąjungos vice-prezidentas.

TSKP Centro Komitetan taipgi įeina ir Lietuvos atstovai — A. Sniečkus, J. Paleckis, Motiejus Šumauskas. Vadinaisi, pačiuose auksčiausiose Tarybų Sąjungos organuose įeina ir Lietuvos respublikos atstovai lygiai, kaip ir kitų tarybinių respublikų, na, ir jie visi bendrai sprendžia bendrus visų respublikų, visos Tarybų Sąjungos reikalus: užsienio politiką, finansus, gynybą, prekybą, pašta, etc.

Kadangi iš visų 15 tarybinių respublikų Rusija yra pati didžiausia ir skaitlingiausia savo žmonėmis, tai natūralu, kad ir TSRS valdymosi organuose rusų tautybės žmonių įeina daugiau negu kitų tautų, sudarančių Tarybų Sąjungą. Kitaip juk ir negalėtų būti, nes būtų nedemokratiška.

(Einant praėjusių metų Tarybų Sąjungos gyventojų surašymo duomenimis, gyventojų tén iš viso buvo 208,827,000. Iš to skaičiaus rusų — 114,588,000.)

— Kiek iš tikrųjų Lietuvoje yra rusų?

Einant tuo pačiu gyventojų surašymu, praėjusiais metais Lietuvoje rusų buvo 231,000. Daug jų gyvena kaime; dirba kolūkiuose, daug jų gyvena miestuose ir dirba darbininkais bei tarnautojais; nemaža rusų gyvena Lietuvoje seniau, gyvena jie arba jų vaikai bei ziniai ir dabar. Dalis yra atvykusių po karą. Tai vis daugiausia lavinti darbininkai, inžinieriai, amatininkai,

specialistai, reikalingi naujoms pramonėms, kurios Lietuvoje dygsta viena po kitos.

Yra Lietuvoje Tarybinės Armijos dalinių, kuriuose taipgi nemažą nuosimtį sudaro rusų tautos jaunimas.

Šiuo metu Lietuvoje atsirado daug visokių naujų fabriku, gaminančių tokius produktus, apie kokius daugelis Lietuvos žmonių ligi šiol nebuvo girdėję.

Kokie fabrikai? Ką jie gamina?

Ogi fabrikai, gamina elektros skaitiklius, magnetofonus, garo turbinas, dulkių siurblius, radijo aparatus, piovimo stakles, ir t.t. ir t.t. Klaipėdoje veikia didžiulė laivų statykla, Naujoje Akmenėje — moderniškas cemento fabrikas. Neseniai ant Nemuno buvo užbaigta statyti hidroelektrinė, o neužilgo bus pradėta statyti šiluminė elektros jėgainė tarp Vilniaus ir Kauno.

Daugelis sumintų fabriku dirba labai dalikatnus dalykus: jiems gaminti nepastatysi iš gatvės paimtą žmogų: jis turi būti išlavintas, gerai savo darbe patyręs. O savų patyrusių darbininkų Lietuva labai mažai turėjo ir dabar neužtenkamai jų turi, nors labai daug moko. Reikėjo parsitraukti nemaža inžinierių ir mechanikų iš kitur, daugiausiai iš Rusijos.

Sakysime, Kauno hidroelektrinės statyboje — visa eilė inžinierių ir kitokių patyrusių specialistų buvo parkviesti iš Rusijos, kur jie buvo pastatę ne vieną, didesnę už Kauno, elektrinę. Tą patį galima pasakyti apie laivų statyklą ir kt. fabrikus.

Parsitraukia Lietuva specialistų ir iš Ukrainos, ir iš Baltarusijos, iš Gruzijos, iš Latvijos, iš Estijos ir iš kitų respublikų.

Specialistai, atvykę iš kitų respublikų į Lietuvą dirbti, jaučia, kad jie čia tik laikinai gyvens, todėl ne visi jų ir lietuvių kalbą mokosi. Man teko šnekėtis su kai kuriais jų. Klausiau vieno ruso inžinieriaus, kodėl jis nesimoko lietuvių kalbos. Jo atsakymas buvo:

— Ukrainoje aš dirbau septynerius metus, — tiesiog nebuvo man laiko ukrainiečių kalbos mokytis; Lietuvoje dirbu jau dvejus metus. Už metų kitų Lietuvą paliksiu ir gal būt mane pasiūs, kaip hidroelektrinių specialistą, kur nors į kitą respubliką. Taigi aš nepajėgiau, jei ir labai norėčiau, išmokyti visas kalbas tų respublikų, kuriose po keletą metų dirbu.

Jis teisus!

— Kodėl priešiški Tarybų Lietuvai "veiksniai" taip niekina rusus?

Noras niekinti, išjuokti kitas tautas bei rases pas tūlas būtybes yra antroji prigimtis. Bet kiek tai liečiai, kaip jūs sakot, lietuviškus "veiksnius", tai jie iš tikrųjų puola ne rusus, o tarybinę santvarką, socialistinę santvarką, kuri pirmiausia gimė Rusijoje!

Atsiminkite: pranciškonų, marijonų, social-demokratų, sandariečių ir tautininkų lyderiai, kurie taip šlykščiai drabsto purvais tarybinius rusus, mielai broliavosi su tais rusais, kurie niekina Tarybų Sąjungą.

Tegu tik kuris Tarybų Sąjungos veikėjas rusas pasisakys prieš tarybinę santvar-

ką, matysite, kaip lietuviškieji "veiksniai" jį apsikabins ir pabučiuos!..

Kai kurie "veiksniai" šitaip sako: lai Lietuva būva socialistinė, tik tegu ji pasitraukia iš Tarybų Sąjungos, tai mes tuomet ją remsimė!

Bet Čekoslovakija neįeina į Tarybų Sąjungą, ten nėra ir rusų, tačiau čekiškieji "veiksniai" Amerikoje tą šalį taip pat juodina, kaip lietuviškieji Lietuvą.

Kiniija nėra Tarybų Sąjungos dalis, ten nėra rusų valdininkų, tačiau kiniški "veiksniai" JAV spiaudo į Kinijos Liaudies Respubliką, panašiai, kaip lietuviškieji veiksniai, kaip Prunksis, kaip Grgaitis, kaip Kardelis, kaip Tysliava, ir kt. Lietuvą.

Kuba Gauna Pagalbos iš Kitų Šalių

HAVANA. — "Nuo 70 iki 80 Tarybų Sąjungos inžinierių, kultūros veikėjų ir įvairių specialistų dirba Kuboje", rašo Tad Szulc. Jo supratimu, tai tik pradžia TSRS specialistų, kurie atvyks kartu su \$100,000,000 technikinės pagalbos, kurios Kuba gaus iš TSRS.

Kultūrinei TSRS misijai vadovaus Aleksandras Aleksiejevas, prekybos misijai — Vasilius Merkulovas, fabriku statybai ir gamtinių turty tyrimui — Egorovas.

Tarybiniai geologai tyrinėja Kubos gamtinius turty, kaip tai nikelio, mangano, geležies, aliumino ir aliejaus. Tarybiniai inžinieriai gelbsti įrengti fabrikus, prielaukas ir kitas įmones.

Kubos respublika padarė sutartis su Lenkija ir Čekoslovakija, o netrukus dar susitarė su Vokiečių Demokratinė Respublika ir Kinija. Pagal tas sutartis ji gaus industrinės pagalbos ir iš tų šalių.

Paveikūs Wall Stryto turčiams, Kanada atsisakė parduoti Kubai prekybos laivus, kurių reikalu jau buvo padaryta sutartis. Dabar Kubo eina prie to, kad pati galėtų juos pasistatyti. Jungtinės Valstijos ir Anglija atsisakė parduoti ginklų ir "jet" rūšies lėktuvų. Sakoma, kad su liaudies respublikų inžinierių pagalba Kuba galės įrengti fabrikus, kurie gamins lėktuvus.

Iš Buarijos atvyko keturi veikėjai priešakyje su A. Lubomiru. Iš Čekoslovakijos randasi devyni misijos nariai su jos užsienio ministru F. Krajir.

E. Guevara, Kubos banko ir ekonominių reikalų ministras, sakė, kad pasaulis platus. Jeigu Vakarai nenori pagalbėti Kubai, tai ji pagal-

bos gaus iš socialistinių šalių.

Korespondentas Hart Phillips rašo, kad Kuba virto Lotynų Amerikos suvažiavimų centru. Kovo mėnesį įvyko taikos reikalais suvažiavimas, o kitas lotynų tautų draugiško gyvenimo reikalais: Balandžio mėnesį buvo jaunimo suvažiavimas, o liepos mėnesį bus kitas.

Dabartiniu laiku Kuboje didžiausias susidomėjimas tuo, kada atvyks TSRS premjeras Chruščiovas. Pakvietimą jis priėmė, bet laikas dar nenustatytas.

Dr. Kaškaitis Gražiai Susitvarkė Lietuvoje

Buvęs amerikietis Dr. J. Kaškaitis, kuris praėjusiais metais grįžo Lietuvon, nepamiršta Kanados lietuvių ir tenai gyvendamas. Šiomis dienomis jis atsiuntė žiupsnį straipsnelių sveikatos klausimu. Savo laiške rašo:

"Jau gražiai prigijau brangioji tėviškėj. Jau esu tarybinis pilietis, turiu pasą. Persikelsiu į valdišką butą. Išėjo į pasaulį mano 'Kovos Sūkuriai'. Knyga gražiai sutvarkyta. Jaučiuosi gerai, tarpe gerų žmonių. Visa atmosfera šičionai visiškai kitokia — artima, maloni, gyvenybinga. Atsimenu aiškiai mielus Kanados draugus ir drauges. Susitinku su buvusiais kanadiečiais. Visi džiaugiasi grįžę namo ir darbuojasi, žengia pirmyn".

Baigdamas laišką jis linki visiems pažangiems Kanados lietuviams geriausios sveikatos ir pasisekimo.

Mes iš savo pusės linkime jam daug sveikatos ir pasisekimo tėviškėj.

Iš Šalies Žiūrint

Kursto Muštynes

Keleivis, jo 55 metų sukakties proga prisiųstus laiškus talpindamas, tarp kitų patalpino ir tūlo montrealiečio Z. L. laišką, kuriame jis, tarp kitko, rašo:

"Man rodos, kad nė vienas kitas laikraštis taip skaudžiai neperia kailio tiems išdavikams, melagiams komunistams, kaip Keleivis. Bravo, draugai! Taip ir reikia, nes mūsų bimbiniams ir kitokiems komunistams nerūpi Lietuvos ir jos žmonių reikalai. Jie akiai tarnauja Maskvos valdovams. Lupkite jiems kailį ir toliau".

Tik betruksta pridurti: Vyrų, imkit lazdas ir daužykite komunistams galvas!

Gal dėl to montrealiečio tokio provokacinio parašymo ir nereikėtų dyvytis, nes jeigu jau žmogus taip rašo, tai aišku, kad jis neturi mažiausio supratimo apie spaudos reikšmę, nesupranta, o jei supranta, tai spiauna ant demokratijos, bet kad pats Keleivis, save laikęs socialdemokratišku, tokį raštą patalpino, tai jau tikrai reikia pasidvytyti.

Beje, reikia, jau nebesidvyvynt, pridėti, kad Keleivis tokios "idėjos" laikosi jau nuo seniau.

Atsimenu, keletas metų atgal Keleivyje buvo patalpinta nuotrauka, rodos iš Italijos, kaip policija streikuojantiems darbininkams galvas daužo, o po nuotrauka Keleivis buvo parašęs: taip tai policija mokina boms tvarkos.

Ar tai bereikia didesnio iš darbininkų pasityčiojimo! Tai jums ir socialdemokratiškas laikraštis. Gėda Keleiviui!

Vilnies žodžiai Išsipildė

Kai apie 10 metų atgal suvažiavę dipukai pradėjo darbininkų mitingus užpildinti, svetainių langus ir duris daužyti, vieną kitą darbo palaikančių žmogų apdaužyti, Keleivis ir kiti atžagareiviški lietuvių laikraščiai tiems begėdžiams dipukams katutes plojo. O Vilnies redaktoriai jiems atsakė, kad negražu dėl to džiūgauti, nes kartais tie patys dipukai atsisukę gali ir jų pačių redakcijų langus daužyti. Ir tie Vilnies žodžiai jau pildosi.

Neseniai Keleivis ir Naujienos suriko gvoltu, kad dipukai jau ir pačius naujieniečius muša, kaip kokius "komunistus". Pagaliau Naujienos ir Keleivis net gailingomis ašaromis apsisverkė, kad dipukai jau ir pačiai tautininkų Vienybės redakcijai langus išdaužė.

Gal ateis ir Keleivio eilė. Juk Keleivis kartais iš religijos pasišaipo. Nei kiek ne-

Agadiro Tragedija

Šių metų kovo mėnesio pradžioje pasaulį sukrėtė šurpi žinia. Milžiniškos jėgos žemės drebėjimas nušaubė vieną iš didžiausių Maroko miestų — Agadirą.

Agadiro miestą įkūrė portugalų jūrininkai XVI amžiuje. Iki XX a. pradžios tai buvo žvejų uostas, kuriame gyveno nuo 3,000 iki 5,000 marokiečių ir kitataučių. XX a. Agadiro gyventojų skaičius išaugo iki keliasdešimt tūkstančių. Spartų gyventojų skaičiaus augimą nulėmė pirmiausia puikios šio miesto klimatinės sąlygos. Šiuo metu Agadiras buvo visame pasaulyje žinomas žiemos kurortas. Atlaso kalnai jį užstoja nuo atšiaurių iš Europos pučiančių žiemos vėjų. Atlanto vandenynas iš kitos pusės neleidžia Agadire įsivyrauti Afrikos karščiams. Jis suteikia orui gaurumo ir šiek tiek drėgmės. Agadiras buvo amžinai žaliuojąs miestas. Be to, Agadiras garsėjo ir savo pastatų grožiu.

Katastrofos išvakarėse Agadire buvo pats turistinio sezono įkarštis. Čia buvo pravažiavę poilsiautojų iš visų pasaulio kraštų. Bendras vietinių ir atvykusių gyventojų skaičius siekė apie 50,000. Svečių tarpe daugiausia buvo prancūzų, portugalų, ispanų. Žemės drebėjimas Agadire užklupo ir žymų veikėją kovoje už taiką švedą Arturą Lundkvistą su šeima, kuris žemės drebėjimą pergyveno laimingai.

Žemės drebėjimas prasidėjo 2 val. 41 min. Maskvos laiku naktį iš vasario 29-os į kovo 1-ąją. „Šviesa staiga užgeso. Atrodė, kad žemė bėga iš po kojų. — pasakoją vienas iš tuo metu gatvėje buvusių katastrofos liudytojų. — Kažkur iš žemės gelmių išsiveržė kurtus griausmas, akimirka po jo, lydimi klaikaus poškėjimo, ėmė griūti namai, tartum į juos būtų papūtusi kažkokia paslaptina kosminė jėga. Gatvė tuoj pat persipildė pamišusių nuo išgąscio žmonių, kurie netvarkinga minia panikoje pradėjo blaškytis po miestą. Šeimų nariai beviltiškai šaukė vienas kitą. Iš po griuvusių sklido mirštančiųjų ir sužeistųjų dejonės. Svyruojančios sienos griuvo į minią, išplėsdamos vis naujas ir naujas gyvybes“. Negana to, tą pačią akimirka, kai Agadire į šipulius byrėjo namai, iš jūros, panašiai

sidyvyčiau, kad koks „bončius“ religinių dipukų Keleivio langus išdaužytų. Gal tada ir Keleivis suprastų, kad nereikia žmones prie muštynių kurstyti.

Iš šalies žiūrintis

kaip Lisabonoje 1755 m., pakilo aukšta banga, kuri užliejo ir nuplovė žemesniausias miesto dalis, galutinai jas sunaikindama.

„Tai buvo kažkas neįsivaizduojamo, — pasakoja kita šio įvykio liudininkė jauna prancūzė. — Mes išsokome iš namo ir pasislėpėme automobilyje. Aplinkui visur buvo girdėti krintančių namų griausmas. Atrodė, kad tai pasaulio galas ar atominės bombos sprogdimas. Žmonės šoko pro langus, nes durys daug kur jau nebeatsidarė. Jos buvo užverstos griuvėsių. Kai viskas baigėsi, visur aplink vietoj namų styrojo milžiniškos plytų ir gelžbetonio nuolauzų krūvos. Metalinės konstrukcijos buvo sulankstytos kaip vaikų žaisleliai. Daug kur liepsnojo gaisrai. Iš po griuvėsių girdėjosi dejonės. Tai šaukė tie, kurie nespėjo išbėgti iš namų. „Mes buvome nustebe, kad gyvename, — pasakojo Arturas Lundkvistas. — Mes miegojome tik iki 11 val. vakaro, kai staiga viešbučio kambarys pradėjo smarkiai svyruoti. Atsistoti buvo be galo sunku. Atrodė, kad mes esame audros užkluptame laive. Tuoj pat lempa nukrito nuo lubų. Pasisdarė visiškai tamsu. Gatvėje girdėjosi šauksmai. Tai buvo klaičios minutės. Pietų Amerikoje aš pergyvenau du stiprius žemės drebėjimus, tačiau tokio stipraus man dar neteko matyti“.

Agadiras, kaip ir dauguma kitų buvusių ir esančių kolonijinių miestų, buvo sudarytas iš dviejų dalių: „europietiškosios“ ir „čiabuvių“. „Europietiškoje“ dalyje namai suvūs moderniški statiniai lengviau atsispyrė požemiems smūgiams, negu pigūs nuskurdintų vietinių gyventojų — marokiečių namai, sudarę didesniąją viso Agadiro dalį „čiabuvių“ kvartaluose.

Pirmąją žinią apie nelaimę perdavė tiesiog stebuklingai išlikus Agadiro radijo stotis. Iki ryto nepertraukiamai ji šaukėsi pagalbos. Pirmieji į pagalbą atskubėjo netoli buvusių automašinių vairuotojai. Ryta buvo sudarytas oro tiltas, kuris nukentėjusį miestą sujungė su kitais Maroko miestais. Į nelaimės vietą juo buvo vežama iš kariuomenės dalinių sudaryti gelbėtojų būriai, gydytojai, medikamentai, maisto produktai. Atgal lėktuvai vežė sužeistuosius, nes Agadire neliko nė vienos ligoninės. Visas jas nušlavė žemės drebėjimas, o jų griuvėsiuose palaidojo ligonius. Tuoj buvo pradėta atkasinti griuvėsius ieškant užverstųjų. Greitai į pagalbą maro-

kiečiams atėjo kitos valstybės. Į Maroką pradėjo plaukti lėšos, maisto produktai, medikamentai. Taip pat vyko žmonės — savanorių gelbėtojų brigados, gydytojai. Tarybų Sąjunga nukentėjusiems nuo žemės drebėjimo Maroko gyventojams nusiuntė medikamentų, maisto produktų ir kitų reikalingiausių daiktų.

Tačiau gelbėjimo darbus nelengva buvo vykdyti. Tik po savaitės paaiškėjo, kad iš viso Agadire žuvo apie 12,000 žmonių. Kabančios sugriuvusių namų sienos kas minutę galėjo nuvirsti ir palaidoti gelbėtojus. Kelios dienos po katastrofos Agadire žmonės pajuto naujus požeminius smūgius. Pradėjo griūti namų liekanos. Dėl aukštų oro temperatūros greitai gėdo lavonai. Ties miestu pakilo pūvančių kūnų dvokas, kuris gelbėtojus išrikiuotės vedė tiek pat, kiek ir namų liekanų griūtys. Kiekvieną valandą buvo laukiama šiltinės ar maro epidemijos. Tai buvo antroji Agadiro tragedijos dalis.

Maroko vyriausybė didesnę dalį gelbėtojų būrių ir visus mieste dar likusius gyventojus iš miesto evakuavo. Gelbėjimo darbams vykdyti buvo palikta keli šimtai savanorių. Jiems išduotos specialios kaukės, pirštinės, apranga. Miestas apsuptas kareivių kordonais, kurie nieko gyvo į mirusiųjų miestą neleidė.

Jau nustatytos šios baisios tragedijos priežastys. Jų yra keletas. Žemės drebėjimas, sugriovęs Agadirą, kilo, kaip ir kiti panašias katastrofas sukėlė žemės drebėjimai, veikiant gigantiškoms žemės gelmių jėgoms. Tačiau nuo kitų panašių žemės drebėjimų šis drebėjimas skiriasi tuo, kad jis įvyko staiga persitūmus patiemis viršutiniams žemės sluoksniams. Todėl šis drebėjimas buvo toks nepaprastai staigus ir visa naikinančias. Europoje Agadiro žemės drebėjimas buvo gana silpnai registruotas. Eilėje seismologinių stočių — Štutarte, Upsaloje, Vienoje ir kitur — jis buvo įvertintas kaip „vidutinis, bet anaipol ne katastrofinio pobūdžio žemės drebėjimas“. Tik Nor-

vegijoje buvo pastebėta, kad Atlanto vandenyno lygis bent trejetą kartų žymiai pakito. Susidariusi dėl to srovė nutraukė nuo inkarų keletą laivų. Šių lygio pakitimų laikas beveik sutapo su žemės drebėjimo Agadire laiku.

Prancūzų karo laivai aptiko apie 2 km į šiaurės vakarus nuo sugriautojo Agadiro Atlanto vandenyno dugne sekumą. Anksčiau čia buvo 1,500 m gelmė. Šiandien jūros dugnas ten yra 40 m gylėje. Paigi žemės drebėjimo metu jis pakilo net 1,460 m. Šis jūros dugno persiformavimas, kurio priežastį reikia ieškoti žemės gelmėse, ir sukėlė greitą paviršinių žemės plutos sluoksnių persitūmimą, kuris Agadirą pavertė griuvėsiais.

Svarbią reikšmę Agadiro tragedijoje turėjo dar ir tai, kad, statant jo namus, nebuvo laikomasi pagrindinių apsaugos nuo žemės drebėjimų taisyklių. Mat Agadiro rajone žemės drebėjimai iki tol buvo retoki ir nepasižymėdavo dideliu intensyvumu. Šis nerūpestingumas brangiai atsiėjo marokiečių tautai. Tai rūstus įspėjimas ir visiems statytojams, dirbantiems dar judrių alpinų kalnų ruožuose, kuriuose iki šiol daugiausia ir vyksta žemės drebėjimai.

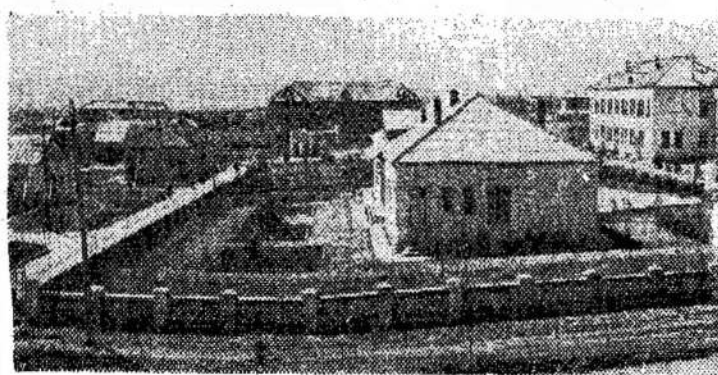
V. Vasiliauskas

Ivairyenybės

Nuostabūs vorai

Komorų salose, Indijos vandenyne netoli rytinių Afrikos pakrančių, gyvena dvi nuostabios vorų rūšys — tai voras-kabinėtojas (Olios caenobita) ir sodų verpikas.

Pirmasis iš jų pasižymi savo originaliomis gyvenimo sąlygomis. Ant medžių šakų Komorų salose galima pastebėti daugybę kabančių kriauklių. Vėjui pučiant jos supasi ore tarsi burlaiviai. Tačiau ant ko jos kabo? Pasirodo, mažyčiai vorėliai pakabina šias kriaukles ant savo tinklelio 50-80 cm aukštyje nuo žemės paviršiaus ir iš angelės stebi grobį. Vos tik jis pasirodo — žaibiškas šuolis, ir apipintas grobis su-

Vaidas naujos ligoninės Kazokų kaime, Tarybų Sąjungoje. Ligoninėje bus 100

lovų, taipgi skyriai dėl užkrečiamų ligų gydymo, pirmosios pagalbos stotis.

Milda Kibiliūtė, hamiltoniečių Jono ir Bronės Kubilių duktė, Kingstone, Ont., baigė slaugės mokslą, tuo suteikdama savo tėvams didelį džiaugsmą, o lietuvių visuomenę praturtino su dar viena profesionalė lietuvaite. Milda pasiryžus dar tęsti toliau aukštesnį tos srities mokslą.

voru jau keliauja aukštyn į „šeimininko“ buveinę. Jeigu nutrauktume tinklelio siūlą, toks „atsiskyrėlis“ nenusimena, ir po keletos valandų jis vėl pakabina kriaukę ant medžio šakos.

Dar mažesnis voras — sodų verpikas. Šis galvažudys nepaprastai klastingas. Jis prisitaiko gyventi prie vabzdžiaėdžių augalų (Nepentes), kurie labai plačiai paplitę tropikų šalyse. Tokio augalo lapai paprastai ašotėlio formos su dangteliu, kuris bematant užsidaro, kai tik vabzdys pakliūva į vidų. Sodų verpikas išskverbia į šį lemtingąjį ašotėlį taip atsargiai, kad net nesužadina augalo jutimo organų, ir numezga jo viduje mažytį tinklelį. Aukai pakliuvus į pinkles, augalo dangtelis automatiškai užsidaro, o voras be vargo susidoroja su ja savo tinklelyje, tuo tarpu augalas lieka alkanas.

Darbiečiai Paskelbė Atombombinį Manifestą

LONDONAS. — Darbiečių kairysis sparnas paskelbė manifestą, nukreiptą prieš atominę bombą ir šalies apgynos priklausomumą nuo Amerikos. Manifeste Darbo partijos kairiečiai pažymi, kad Britanija turi atsisakyti nuo atominių bombų, o taip pat ir nuo militariųjų bazių aprūpintų JAV Thor raketomis.

Be to, manifesto autoriai reikalauja, kad britų vyriausybė darytų spaudimą uždrausti atominių bombų bandymus ir rengtųsi iškelti naują tikram nusiginklavimui planą.

Montrealo žinios

Trumpai apie viską

Montreale pas savo motiną ir kitus gimines bei draugus svečiavosi J. Mikalauskas su šeima iš Detroito.

T. Zaveckienė turėjo operaciją ant kojos Viktorijos ligoninėje.

J. Jurgickienė gydosi namuose gydytojo priežiūroje. Linkiu ligonėms greitai pasveikti.

1959 metais Kvebeko provincijos industrijoje buvo sunkiai sužeista 105,591 darbininkas.

Daugiausia darbininkai sužeidžia tose įmonėse, kur darbininkai verčiami skubėti darbe.

Montrealo katalikų mokyklų tarybai buvo pranešta, kad praėjusiais metais mokykloms buvo padaryta nuostolių už \$150,000.

Vaikai pasilieka mokyklose pasibaigus pamokoms, o paskui įsileidžia draugus ir taip siaučia mokyklose.

Davatų religinis auklėjimas atrodo nieko gera neduoda.

Protestonų Namų ir Mokyklos Draugijos konferencija priėmė rezoluciją, kurioje raginama vyriausybė įsteigti fondą, iš kurio būtų atlyginama nukentėjusiems

auto nelaimėse, jeigu kaltininkas neturi apdraudos, arba neduoti vairavimo leidimo tiems, kurie negali ar nenori turėti apdraudą.

Kitoj rezolucijoj reikalaujama nepardavinėti vaikams sporgstančiųjų žaislų, nuo kurių dažnai vaikai lieka invalidais.

Montrealo miesto sunkvežimių vairuotojai įteikė reikalavimą pakelti algas 75 centais į valandą.

Dabartinė jų alga \$2.25 į valandą.

Du tūkstančiai Montrealo kailiukų darbininkų streikavo 24 valandas reikalaudami sutrumpinti darbo savaitę.

Solidarus darbininkų išstojimas už savo reikalavimus paveikė kompaniją. Pasirašyta sutartis, pagal kurią nuo pirmos rugsėjo darbininkai dirbs 39 valandas savaitę, o ateinančiais metais — tik 37.

Algas pakėlė \$6.00 į savaitę. Pakeltas mokeskis laike

ligos ir ligoninės išlaidų padengimas.

Penki vaikai nuo 5 iki 11 metų amžiaus bežaisdami su sproginiiais gusizėidė ir buvo nuvežti ligoninėn. Vienas liko neregis, bet gydytojai dar mano, kad gal bus galima gražinti regėjimą.

Plėšikai apiplėšė Guaranteed Pure Milk Co. Po kiek laiko atėjo du policininkai ištirti. Jiems išėjus kompanija pasigedo dar \$3,000.

Paaiškėjo, kad tie policininkai buvo kiti plėšikai, tik apsirėngę policininkais.

G. C. Loftus, 80 metų amžiaus, sodindama gėles ant vyro kapo susijaudino ir mirė širdies priepuoliu.

Adomas Liokaitis, kuris išdirbo Stelco įmonėje, vielių gaminimo skyriuje 34 metus, nors amžium dar nėra senas ir jo terminas dar nepasibaigęs, bet ekonominėmis sąlygomis leidžiant, taupydamas savo sveikatą, iš darbo pasiluosavo ir išėjo ant pensijos pirma laiko.

B. K.

Montrealiečių Parama LB Virš \$400

MONTREAL. — Gražioji šiltos vasaros gamta gale savaitės, po sunkaus kasdieninio darbo, visus traukia išvažiuoti į laukus, pasideginėti saulės spinduliais, pakvė-

puoti tyru oru, pasilinksminėti. Bet gerieji, padorūs, progresą mylinti žmonės išvažiavę nepasitenkina vien tik tuo. Besigėrėdami gamtos grožybėmis, jie prisimena ir visuomeninius reikalus, savo spaudą.

Tai patvirtina, šiuo atveju, kad ir Montrealo lietuvių gražus būrelis, kurie gerai progai pasitaikius išvažiavo ir čia pat besigrožėdami gamtos gerybėmis, besilinksmindami ir besivašindami, prisiminė savo laikraštį, LIAUDIES BALSĄ. Tuo klausimu tarė žodį J. Lesevičius. Jis tarp kitko priminė visiems mums jau nuo senai įsigyvenusią tradiciją, kad suteikti Liaudies Balsui vasarinės paramos. Apie Montrealo lietuvių meilę savo spaudai, apie jų nuosirdų duosumą, mažai bereikia kalbėti. Lai kalba faktai patys už save. Vos baigus Lesevičiui kalbėti, kaip bemačiant buvo suaukota dėl vasarinės Liaudies Balsui paramos \$424,76!

Štai tų gerųjų Liaudies Balso patriotų sąrašas. Jie aukavo sekanti: Bernardas Kvietinskas — \$30.00; Po \$20.00 — Juozukas ir Aneliukė, E. ir O. Strelliai, Petras Šiuplevičius; Po \$15.00 — Paukštys, Nežinomas ir Helena; Po \$10.00 — S. Doveika, P. A. S., Vikt. Verbyla, J. Mikalauskas, J. A. K., A. Lukoša, J. Mačiulaitis, J. ir E. Urbanavičiai, J. ir V. Knystautai, J. Pelakauskas,

KAIP ATsirado "STEBUKLINGŲ" PAVEIKSLŲ KULTAS LIETUVOJE

M. Mozūraitis

(Tąsa)

Nors istorijos mokslo įrodyta, jog Mozė, Buda ir Kristus nėra istoriniai asmenys, tačiau katalikų bažnyčios sąmoningai ignoruoja mokslo tiesas ir toliau tvirtina tikintiesiems, jog Kristus ir Marija tikrai gyvenę Palestinoje, kad Ona buvusi Kristaus bobutė. Joakimas buvęs Kristaus senelis ir t.t.

Norėdama įrodyti Kristaus ir Marijos istoriškumą, bažnyčia viduramžiais "atsirado" Kristaus kancios įrašius — kryžių, vinis, erskėčių vainiką, tuniką, įkapių drobulės ir net Kristaus apiplaukymo liekanas (praepitium). Daugelyje Italijos bažnyčių iki mūsų dienų demonstruojami Marijos apyvokos daiktai: lova, lopšelis, vystyklėliai, Marijos plaukai ir santuokinis žiedas, kaip daiktiniai Marijos istoriškumo įrodymai: Zemačių Kalvarijoje atlaidų dienomis duodama bučiuoti Marijos suknelės skiautelė ir gabaliukas legendinio kryžiaus, ant kurio kabojęs Kristus.

Iki XVIII a. vidurio Asyziuje, Klaros vienuolyne, buvo saugomas ir pardavinėjamas kaip brangiausia katalikų bažnyčios relikvija Marijos pienas. Marijos pieno pardavinėjimas Italijoje nėra ateistų prasimanymas, bet tikras faktas, apie kurį rašė katalikų bažnyčios approbuoti autoriai, kaip Sorbo-

C. K., K. Likas, J. ir V. Verbylai, A. Verdunas, J. P. Berželis, J. ir A. Brakniai, J. ir A. Lesevičiai, Mečil. Spaičys, J. ir J. Vilkeliai, Westmonto Jurgis, B. Antanas:

Po \$5.00 — K. Čekaitis, Rosemonto bedarbis, P. Trečiokienė, M. Gudas, S. Zuperkienė, P. Tamošiūnienė, Mrs. Lukoša, Petras, K. Kiela, X. P. Kisieliene, M. Kay, K. T., K. Martinkus ir Daržininkas:

Verduno Marytė — \$2.00 ir smulkiais — \$2.76.

Varde Liaudies Balso tauriu širdingiausi ačiū visiems ir visoms aukotojams. Taipgi gerosioms moterims už patarnavimą prie vaišių bei skaniai iškeptus pyragėlius.

Tuo pačiu sykiu noriu priminti ir tiems Montrealo ir apylinkės LB patriotams, kurie neturėjote progos šiuo laikui prisidėti su savo parama, neatidėliodami prisidėkite vėliau. Jūsų vasarinė parama reikalinga Liaudies Balsui ir ji bus lygiai įvertinta, kaip ir tų, kurie prisidėjo už jus pirmiau. Ačiū.

J. I.

nos universiteto bažnytinės istorijos profesorius Aleksandras Natalis, Augsburgio kanaaninkas Juozapas Klauzas ir kiti.

Maža to. Kai bažnyčios viršūnės pritrūkdavo Marijos relikvijų, popiežiai vėl jų parūpindavo. Loreto miestelyje nuo senų laikų buvo įrengti namukai, vaizduojantieji Marijos buveinę. Apie juos viduramžiais buvo sudėta įvairiausių legendų bei pasakų. Ir štai, 1698 m. pasirodė popiežiaus Inocento XII bulė, "Sacrosancta Redemptionis", kuria popiežius ritetu paskelbė, jog Marijos nameliai iš Nazareto buvo stebuklingu būdu angelų rankomis pernešti į Loreto miestelį, esantį Italijoje, bažnytinėje Piceno provincijoje.

Remdamiesi panašiomis pasakomis ir niekuo nepagrįstais faktais, Pijus VI paskelbė, jog Marijos Šilinės paveikslas Šiluvos bažnyčioje turįs antgamtinę stebuklingą gydomąją galią. Pijus XI Aušros vartų madonos paveikslą taip pat pripažino stebuklingu. Visa tai dar labiau turėjo pagilinti liaudies masių tikėjimą magiška "stebuklingų" paveikslų jėga.

Svarbiausią vaidmenį reklamuojant Marijos Šilinės paveikslą vaidino ne tiek Šiluvos bažnyčios klebonai, kiek Tytuvėnų bernardinų vienuolynas. Keliaujančių į Šiluvos atlaidus maldininkų minios pirma turėdavo praeiti pro Tytuvėnus, kur buvo įrengti Kristaus kancios laiptai, ir čia palikti bernardinų vienuolynui tam tikrą duoklę.

Madonos kultas Šiluvoje ir Zemačių kalvarijoje prigijo ne iš karto. Dvasininkams teko griebtis visokių priemonių. Kai nepadėdavo puošnumas ir iškilmės, bažnytiniai feodalai pavartodavo prievartą. Vyskupas-grafas Antanas Domininkas Tiškevičius 1742 m. didesnei pusei Zemačių krašto įvedė prievartinį Zemačių Kalvarijos bažnyčios lankymą. Pagal atskirą vyskupo dekretą, Mosėdžio, Skuodo, Palangos, Gargždų, Kartenos, Salantų, Žagarės, Akmenės, Papilės, Kuršėnų ir Šaukėnų parapijos kasmet per didžiuosius atlaidus turėjo nuvykti į Zemačių Kalvariją, apvaikščioti "kryžiaus kelius" ir pagarbinti madonos paveikslą. Už neįvykdymą šio dekreto kiekvienai parapijai buvo uždėta 50 timpų bauda, kurią minėtųjų parapijų klebonai ir parapijonys turėdavo mokėti Zemačių Kalvarijos dominikonų vienuolynui.

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bilė ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniškiausią STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. PO. 8-6679
VERDUN, QUE.

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SAJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRASTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas

Montrealo Atstovą
Mr. Manfred Kory
Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JOS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: BELair 4860
Montreal 2, P. Q., Canada

Kita Žemaičių krašto pusė, pagal vyskupo dekretą, paskelbta 1752 m., kasmet privalėjo rugsėjo mėnesio pradžioje aplankyti Šiluvos bažnyčią ir pagarbinti Marijos Šilinės paveikslą. Už šio dekreto neįvykdymą kiekviena parapija Šiluvos bažnyčiai turėjo sumokėti 20 vengriškų raduonųjų baudą!

Prievartinio Šiluvos ir Žemaičių Kalvarijos lankymo įvedimas ilgainiui tapo baudžiavine tradicija. Šis baudžiavinis paprotys kasmet lankyti Šiluvą ir Žemaičių Kalvariją išliko net iki mūsų dienų.

Kad madonos paveikslai maldininkams atrodytų dar paslaptingesni ir stebuklingesni, Italijos pavyzdžiu nuo XII a. jie buvo pradėti puošti sidabriniais rūbais ir vainikuoti karališkais vainikais. Pjus VI ledo Marijos Šilinės paveikslą papuošti aukso vainiku. Karūnacijos reikalams Žemaičių vyskupas Steponas Giedraitis visoje Žemaičių vyskupijoje įvedė

specialų pagalvės mokestį — po pusę timpos nuo kiekvienos galvos. Iš surinktų pinigų Marijos Šilinės paveikslui buvo nupirktas vainikas, kuriam buvo sunaudota vienas svaras aukso. Šis vainikas kabėjo ant madonos paveikslo iki pirmojo pasaulinio karo, bet vokiečių okupacijos metais jis buvo išplėštas.

—o—
"Stebuklingų" paveikslų kultas Lietuvoje yra niūri baudžiavinės ir buržuazinės eksploatacijos liekana. Baudžiavos laikais ir buržuazinio viešpatavimo metais absoliutinė gyventojų dauguma buvo palikta be mokslo ir medicinos pagalbos, todėl gyventojų tarpe Lietuvoje kerojo įvairiausi burtai ir prietarai, plito įvairiausios ligos, buvo didelis gyventojų mirtingumas. Nesant nemokamo medicininio gydymo, žmonės noromis-nenoromis buvo priversti ieškoti sveikatos ir paguodos Šiluvoje, Žemaičių Kalvarijoje

ir kitose stebuklingose vietose. Šiandien dar kabantieji votai-apžadai prie "stebuklingųjų" paveikslų yra tų liūdnų laikų liudininkai.

Tarybinė santvarka išvadavo darbo žmones iš buržuazinės priespaudos ir išnaudojimo, iš bažnytinės dvasinės diktatūros. Visaliaudinio privalomo mokymo ir nemokamo medicininio gydymo įvedimas mūsų šalyje sudarė palankiausias prielaidas sveikam ir kultūringam žmogui augti. Mūsų socialistinėje visuomenėje kasmet vis labiau ir labiau nyksta religiniai prietarai ir tikėjimas magiška religinių fetišų galia.

Šiluva ir Žemaičių Kalvarija kai kam iš tolo atrodo labai stebuklinga, bet vietoje tas stebuklingumas nepasitvirtina. Renkant tautosaką bei liaudies padavimus

apie Šiluvos bei Žemaičių Kalvarijos praeitį, neteko sutikti nė vieno žmogaus, kuris savo akimis būtų matęs arba iš savo senelių girdėjęs, kad Šiluvoje ar Žemaičių Kalvarijoje būtų kas nors staiga ir visiškai pa-

sveikęs iš infekcinėmis ligomis sergančių arba turinčių anatominių sužalojimų. Vietiniai autentiški antgaminių malonių ir stebuklingų pasveikimų liudijimai Šiluvoje yra votai-apžadai. Kitoms (Pabaiga ant 12 pusl.)

DOMES!!!

Gal turite šeimą, draugų ar giminių Europoje kuriems reikia pagalbos? — Išgelbėkit gyvybę pasiūsdami svarbių medikamentų ir vaistų. — Rašykit telefonuokit ar užėikit į mūsų vaistinę ir pasiteiraukit Mes dabar turime orinį susisiekimą su tarybinėmis respublikomis

Taipgi turime polio šiepi (nuo vaikų paralyžiaus)

WALTMAN'O

DEPENDABLE DRUG STORE

1147 Dundas St. W. ties Ossington

Priešais "Ukrainska Knyha"

LE. 6-2139

Toronto

Siuntiniai! iš Hamiltono

LIETUVA

Siuntiniai eina per "Ukrainska Knyha"

HAMILTON OVERSEAS PARCEL SERVICE

1145 KING ST. EAST
Telephone: LI. 5-1724

Taipgi priimam siuntinius į visas kitas TSRS respublikas. Pas mus yra daug įvairios medžiagos, odos, siuvamų mašinų ir kitų daiktų dėl siuntinių.

Atdara kasdien nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. išskiriant pirmadienius.

Siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus SSRS kraštus. Siųskite savo giminėms ir artimiesiems siuntinius per lietuvišką įstaigą

SAKAS PARCEL SERVICE

sent by

Ukrainska Knyha

755 Barton St. E., Hamilton, Ontario
Tel. LI. 4-7239

Jūsų siuntiniai yra garantuoti ir apdrausti. Galite siųsti maistą, avalynę, vaistus bei rūbus, nuo 4 iki 17 svarų. Muito mokestis yra Ukrainska Knyha nustatytas.

Mūsų naujoje didesnėje patalpoje jūs rasite: avalynę, skaručių, skutimo ir kirpimo priemonių ir kt. Mes turime didelį pasirinkimą kostiuminės medžiagos. Kaina nuo \$8.00 ir daugiau už kostiumą. Lygios vienspalvės vilnos ir angliškos dryžuotos, išskyrus pirmadienius.

Mes jums patarnausime greitai, nuoširdžiai ir teisingai.

Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Suteikia Patogumą ir Greičiausį Patarnavimą

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, medikamentų, maisto ir kitko. Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

UKRAINSKA KNYHA Centras ir Skyriai Randasi:

TORONTE:

962 Bloor St. W. — 1162 Dundas St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERIJE: — 652 Kingsway St.

PROVINCIOJŲ GYVENANČIŲ DĖMESIUI:

Norėdami pasiųsti savo siuntinius, galite juos prisiųsti į mūsų firmos centrą ar bile skyrių dėl persiuntimo. Savo laiške privalote įdėti sąrašą siunčiamų dalykų ir kiek už juos buvo mokėta atskirai. Tada mes patikrinsime daiktus ir nustatysime muito sumą ir jums pranešime, kartu nurodysime ir kitas persiuntimo išlaidas. Gavę nuo jūsų mokestį, siuntinį pasiųsime be jokių užvilkinimų, kaip galima greičiau. LABAI SVARBU nurodyti aiškų ir teisingą adresą, kam siuntinys yra siunčiamas. Daiktai dėl vieno siuntinio (kol nesupakuoti) turi sverti nedaugiau kaip 17½ svaro.

TORONTO IR APYLINKĖS GYVENTOJŲ DĖMESIUI:

Pranešame, kad jau yra atidarytas ir veikia mūsų įstaigos skyrius Toronte sekančiu adresu:

UKRAINSKA KNYHA

1162 Dundas St. W. — LE. 4-7551

Toronto skyriuje ir centrinėje raštinėje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto skyrius ir centrinė raštinė atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta.

Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė:

UKRAINSKA KNYHA

962 Bloor St. W. Toronto 4, Ont.

Telefonas: LE. 4-7551

R. KANKAUSKAS

Klajojantis Smėlis

Apsaka

Garlaivis iš Klaipėdos išplaukė lygiai penktą.

Pūtė stiprus, beveik penkių balų vėjas. Aš stovėjau denyje, atsirėmęs turėklų, ir žiūrėjau į krantą, lėtai slenkantį pro šalį. Garlaivis plaukė kanalu, sukeldamas alyvuotas, vaivorykštės spalvomis išmargintas bangas. Keletas pusnuogių jūrininkų sukinėjosi ant mėlyno katerio. Vienas jų skalbė, kitas aliejiniams dažais dažė katerį; malonus dažų kvapas sklido aplinkui. Gretimam kateri jūreivis grojo armonika. Vėjas nešiojo po kanalą garlaivio dūmus ir armonikos muziką.

Kai garlaivis išplaukė iš kanalo, prieš mano akis sužvilgo pilka, rūsti Baltijos jūra, pasipuošusi baltomis bangų keteromis. Bangos puldinėjo pažaliavusius molakmenis, šniokstė ir putėjo. Žuvėdros klykavo liūdnai, lyg pergyvendamos kažkokį sielvartą. Dangus buvo tamsus, žemas, sunkūs debesys greitai skrido į rytus, ir tik retkarčiais jų properšoje pasirodydavo blyški, mūzina saulė. Keletas lietaus lašų nukrito ant denio.

Aš užsisąsčiau lietpaltį, pasistačiau apykaklę ir apsidairiau aplinkui: buvau vienintelis keleivis, pasilikęs denyje. Visi kiti nusileido apacion, į kajutes.

Garlaivis pasuko į marias. Pažvelgiau atgal — keletas žuvėdrų vijosi laivą. Bet greitai jos atitolo ir nuskrido į uostą. Uostas matėsi dar ilgai. Geležiniai krantai lyg kokio milžino rankos judėjo pilko dangaus fone, ir orą dažnai sudrebindavo gūdas garlaivių riksmas. Pasikiau uostas ir miestas susiliejo į vientisą tamsią masę. Pažvelgęs į kitą pusę, pamaciau geltonas kopas, apaugusias žaliom pušaitėm, ir vasarnamius kopų papėdėje. Jūros nesimatė. Ji buvo anapus nerijos, ir ją užstojo kopos. Kažkodėl jos man pasirodė nepaprastai nykios, tuščios tą audringą vasaros popietę, kai aš vienas stovėjau denyje.

Senas garlaivis pamažu plaukė į priekį. Jis puškavo ir drėbėjo, kovodamas su bangomis; laivas iš tikrųjų buvo senas ir nepritaikytas plaukiooti audringomis mariomis.

Aš vis žiūrėjau į kopas ir į tušią smėlėtą krantą, tačiau nieko nepamačiau, išskyrus nedidelę įlanką, kurioje stovėjo daug senų tralerių. Tai buvo tarsi laivų

kapinės, nes laivai buvo ne naudojami, surūdiję, pamiršti; jų stiebai gilo aukštyn lyg kryžiai, ir virš jų suklinėjosi varnų būrys. Ne, laivai nebuvo visai pamiršti. Aš pastebėjau keletą berniukščių, kurie po juos bėgiojo. Jie tikriausiai žaidė jūrininkus. Gal būtų, jie svajojo atgaivinti tuos apmirusius tralerius ir išplaukti su jais į jūrą. Nežinau, apie ką jie svajojo. Bet man patiko, kad žmonės neužmiršo laivų, kurie ilgai ir sąžiningai jiems tarnavo.

Vėjas pūtė staigiais gūsišiais, nešiodamas lietaus lašus. Man buvo šalta. Aš priėjau prie bufeto ir pabeldžiau į langelį. Langelis atsidarė. Pasirodė moters veidas. Jos lūpos ryškiai raudonos.

— Duokite vyno, — tariau aš.

— Kiek? — paklausė ji.

— Siklinę.

Ji pripylė stiklinę raudono portveino, ir aš išgėriau ji. Jausdamas, kaip mano krūtine srūva maloni šiluma.

Man vėl buvo šilta ir gera. Užsirikiau cigaretę ir ėmiau galvoti apie savo paveikslą. Tai turėjo būti pirmas mano paveikslas, kurį ketinau išstatyti rudens parodoje.

Pradėjo lynoti. Bet lietus negalėjo sudrumsti geros mano nuotaikos. Aš plaukiau į Nidą piešti etiudų savo paveikslui.

Vėjas taip įsismarkavo, kad bangos šnioksdamos tiško ant garlaivio denio.

Kelionė buvo nuobodė. Aš gėriau vyną, rūkiau cigaretes ir žiūrėjau į kopas, kuriuos buvo nepaprastai panašios viena į kitą. Garlaivis plaukė sunkiai, ir atrodė, kad kartais pailsęs sustoja vietoje. Vienodai, ritmiškai dundėjo mašinos; šitas monotoniškas garsas be perstojo gaudė mano ausyse.

Pagaliau vargais negalais nusikapstėm iki Juodkrantės, ir tuomet keleiviams buvo pranešta, kad garlaivis toliau nebeplauks.

Aš paėmiau savo lagaminą ir išlipau į krantą. Man nesinorėjo čia likti: buvau nusistatęs dar šiandien pasiekti Nidą.

Prieplaukoje stovėjo keletas dorių. Vienoje iš jų motoras buvo užvestas; žvejai ruošėsi kažkur plaukti.

— Ei! — riktelėjau aš.

— Kur jūs plaukiate?

Į mane atsigrįžo plačiapetis žvejas su žiudveste. Aš nudžiugęs pažinau Kalvi.

— Į Nidą, — atsiliopė jis.

— Gal paimsit ir mane?

— Lipk. Vietos užteks.

— O.

Aš išokau į dorę.

— O, Evaldas, — šyptelėjo Kalvis, pažinęs mane. — Ne kokiū oru pataikei pas mus.

— Ką padarysi. Taip išpuolė.

— Nebijosi plaukti?

— Na jau ne, — atšoviau aš.

— Tada plaukiam.

Kalvis atsistūmė kartimi nuo prieplaukos, ir dorė pasuko į marias. Dorėje, be Kalvio, buvo motoristas Artūras — aukštas, stambus rudaplaukis vaikinys ir senis lyg nudrėkstu violetiniu veidu. Senio pirštai buvo iškraipyti reumato.

— Būvom Klaipėdoje, — tarė Kalvis, kai aš pasiteiravau, iš kur jie plaukia.

— Su reikalais?

— Je. Visokių reikalų buvo. Štai jis buvo pas daktarą. — Kalvis parodė į senį.

— Kas jam atsitiko?

— Bala jį žino. Tur būt, ligos ieško. Žvejas neturi eiti pas daktarą. Kai jis pasensta, jam reikia mirti.

— Klausyk, pašininke, tu mokytas, pasakyk, kas tie širdies vožtuvai, — kreipėsi į mane senis.

— Šiurblij kada nors matei?

— Mačiau.

— Tai lyg šiurblio klapanai.

— Daktaras sako, kad mano širdies vožtuvai sugedę.

— Niekai, — tarė Kalvis. Daktarai nieko neišmano.

Aš linktelėjau galva.

Mariose dorę ėmė pasitūsusiai supti. Motorlaivis šokinėjo nuo vienos bangos ant kitos; dažnai į vidų šliuksteldavo vanduo. Senis mediniu kausu sėmė vandenį ir pylė už borto. Tušti degalų bosai, garsiai bildėdami, šokinėjo po dorę.

Dangus dar labiau apsiniauškė. Greitai temo. Krantoto nebesimatė.

Lietpaltis buvo šlapias; mane kvėdė drėbulys. Aš paėmiau iš senio kausą ir sėmiau vandenį, norėdamas nors truputį susilti.

Kalvis pamojo ranka iš motoristo būdelės:

— Eikš čia.

Aš numėčiau kausą ir nuėjau pas juos. Būdelėje buvo šilta, nes vėjas čia neužpūtė. Stipriai trenkė nafta; nuo motoro sklido karštis.

Kalvis atkišo man aliumininę kareivišką gertuvę.

— Paragauk. Sušils.

Aš priliečiau prie lūpų gertuvę; gerklė nusirito karštas, degimantis degtinės gurkšnis.

— Na kaip? — šypsodamas paklausė Kalvis.

— Gerai, — atsakiau aš.

Kalvis nusijuokė. Motoristas Artūras atplėšė gabalą

rūkyto žiobrio.

— Užkask, — tarė jis.

Aš valgiau rūkytą žiobrių su juoda rupia duona; žiobris ir duona man pasirodė nepaprastai gardūs. Žuvis kvėpėjo dūmais. Aš daugiau nebejučiau šalčio.

— Kas naujo Nidoje?

— Daug naujo, — tarė Kalvis. — Žmonės važiuoja į Vokietiją.

— Ar jiems čia bloga?

— Ne. Ieško dar geriau.

— O jūs nevažiuojat?

— Ne, — tarė Kalvis. — Aš pasilieku. Ten gera, kur mūsų nėra, — kiek patylėjęs, pridūrė jis.

— Aš taip pat nevažiuoju, — tarė motoristas Artūras. — Savam krašte saulė karštesnė. Štai gausiu premiją, pirkšiu motociklą.

— Pirk, pirk, — tarė senis. — Greičiau sprandą nusisuksi.

Jis paėmė iš motoristo gertuvę ir užsivertė ją. Jo skruostai virpėjo, kai jis gėrė. Akys prisimerkė.

Kalvis išplėšė iš jo gertuvę.

— Tau užteks. Tu jau Klaipėdoje ragavai.

Senio veide atsispindėjo gilus nusivylimas. Jis atsiduso ir suleido dantis į žuvis.

Kalvis pakratė gertuvę.

— Tuščia, — tarė jis. — Viską išmaukė tas. — Kalvis pikta žvilgtelėjo į senį ir sviedė žemyn gertuvę.

Mes užsirikėm. Pavaišinau juo bulgariškom cigaretem. Kalvis užsitraukė dūmą, pavartė tarp pirštų cigaretę ir išmetė ją lauk.

— Nepatinka? — nustebęs paklausiau aš.

— Šiaudai. Mes pripratę prie stipresnių.

Vėjas aprimo, ir marias uždengė rūkas. Jis buvo tirstas, pilkas ir šaltas. Jokio žiburėlio nesimatė aplinkui. Tik retkarčiais rūke sumirksėdavo raudoni bakenai, pasirodydavo susmaigstytos gairės ir suklykdavo žuvėdros. Bakenai sūpavosi ant vandens, ir atrodė, kad mirksi raudona drakono akis.

Pro rūko maršką blykstelėjo švyturys. Jis stovėjo vienišas ir tamsus tarp siaučiančių marių.

Aš prisiminiau tykią ir šiltą vasaros naktį prieš keletą metų, kai dar buvau studentas ir kartu su kitais studentais atlikau praktiką pajūry. Būdamas Rusnėje, paprašiau žvejų, kad jie pavaimtų mane į žuklę. Mes išplaukėm pavakarėj. Marių vandenys snaudė, tybiai pliauskėjo irklai. Mėnulis patekėjo didelis, oranžinis. Vanduo buvo juodas kaip smala. Paskiau mėnuo pakilo aukštyn, sumažėjo, ir sužibo žvaigždės. Mes traukėme sunkų tinklą. Aš dirbau kartu su visais ir greitai buvau šlapias nuo pra-

kaito. Kiekvienas mano kūno raumuo drėbėjo. Kai pasirodė žuvis, aš vos nepastovėjau ant kojų. Žuvų buvo daug; jos dar ilgai šokinėjo medinėse dėžėse, plakdamos uodegomis, beviltiškai gaudydamos orą žiaunomis, kol pagaliau visai pailsos ir gulėjo ramios, blizgančios ir šaltos. Mane labai troškino; pasisėmęs kausu, aš gėriau drugną, neskanų marių vandenį, atsiduodantį žolėmis.

Rūkas dar labiau sutirštėjo; jis draikėsi palei vandenį lyg dūmai; kvėpuoti buvo sunku. Kelionė įgriso. Nuo išgerto vyno ir degtinės mane lenkė miegas, nuovargis laužė kaulus. Man ėmė atrodyti, kad aš jau plaukiu visą dieną ir kažin ar kada nors pasieksiu Nidą.

Aš svajoju apie lovą ir karštos arbatos stiklinę.

Pagaliau tamsumoje sumirksėjo keletas blyškių žiburėlių; jie pasirodydavo ir greitai vėl dingdavo. Bet dabar man pasidarė linksmiau.

Mes artėjome prie Nidos.

Jau galėjai girdėti, kaip staugia sirena; tai buvo keistas, dejonę primenantis garsas, nuo kurio nejauku darėsi širdyje.

Žiburių pasirodė daugiau; netrukus jie ryškiai sušvito nakties tamsoje.

— Na, mes jau ir namie, — linksmai tarė Kalvis.

Aukštai, kopose, blykčiojo švyturys; šviesos kaspinas klydėjo padange. Sužibo uosto žiburiai.

— O.

Uoste ant vandens virpėjo geltoni elektros lempučių atspindžiai. Prie žuvų sandėlio svėrė šviežiai pagautus ungurius. Iš rūkyklos virto dūmai ir gyvatėmis rangėsi pažeme.

Dorė sustojo prie akmeninės krantinės. Aš padėkojau vyrams ir nuėjau ieškoti nakvynės; nutariau užėiti pas Pušaitienę, kur buvau apsisotojęs prieš keletą metų. Pas ją buvo labai švaru, ir jos namas stovėjo puikioje vietoje.

Aš ėjau į tamsią priemenę, pasibeldžiau į duris ir įžengiau į vidų.

Virtuvėje, prie stalo, sėdėjo Pušaitienė. Ji skaitė bibliją.

— Labas vakaras, — tariau aš. — Gal priimsite nakvynę?

Ji pažino mane, nusiėmė akinius ir šypsodamasi tarė:

— Je, je. Tamsta juk buvai syklį pas mane apsisotojęs.

— Taip, — patvirtinau aš.

— Prieš dvejus metus. Norėčiau gauti tą patį kambary.

— Jis kaip tik laisvas, — tarė ji. — Dvi savaites pas mus gyvena vienas pašininikas. Labai malonus senukas. Pripaisė daug gražių paveikslų. Auch ein Maler

(Taip pat dailininkas - vok.)
 Tamsta gersi arbatos?
 — Mielai, — tariau aš, nusivilkdamas šlapią lietpaltį, nuo kurio lašėjo vanduo.
 Ji pasiūlė man sėstis, pastatė ant stalo stiklinę, pripylė arbatos, o paskiau padėjo duonos, ungurių ir rkytų ešeriukų.
 — Tamsta, tur būt, alkanas, — tarė ji.
 Pušaitienė buvo tokia pat tvarkinga, štropi ir maloni, kaip tada, kai aš gyvenau pas ją, tiktai dabar ji buvo dar daugiau pražilus.
 — Kaip jums sekasi?
 — Mes išvažiuojam į Vokietiją.
 — Nejaugi? — aš niekada negalvočiau, kad Pušaitienė išvažiuos į Vokietiją.
 — Je, Laukiam dokumentų.
 — O namas, baldai?
 — Namą parduosiu, — tarė ji. — Jau atsirado pirkėjas. Duoda dvidešimt astuonis tūkstančius, bet jis vertas daugiau.
 — Taip, namas geras, — tariau aš. — Aš maniau, kad jūs nevažiuosit.
 — Duktė kviečia. Ji gerai gyvena. Turi savo namą Diuseldorfe. Aš tuoj jums parodysiu fotografiją.
 Pušaitienė nuėjo į kitą kambarį ir sugrįžo, nešina laiškais. Iš vieno voko ji atsargiai lyg kokią relikviją išėmė nuotrauką ir istiesė man.
 Aš pažvelgiau į nuotrauką. Prie vokiško tipo namuko su darželiu stovėjo pasipuošusi moteris. Ji šypsojosi, viena ranka už pavadėlio laikydama šuniuką.
 — Tai mano dukters namas, — su pasididžiavimu tarė Pušaitienė. — Jos vyras gerai uždirba. Aš gyvenasiu pas ją kaip karalienė.
 — Taip, — tariau aš. — Gražus namukas. Bet jūsų vietoj aš nevažiuočiau. Jūs pagyvenę žmogus, o pagyvenusiam žmogui sunku svetimam krašte.
 — Tamsta kalbi kaip iš laikraščio. — susierzinus tarė Pušaitienė. — Mano vyras žuvo kare. Aš gausiu už jį pensiją. Visi vokiečiai dabar gyvena gerai.
 Gražinau jai nuotrauką ir paėmiau ešeriuką.
 — Labai gardus ešeriukas, — tariau aš. — O kur Ingė?
 — Ingė šokiuose. Ji jau panelė.
 — Oho!
 — Vienas vargas su ja; čia ji bėga į šokius, čia į kiną, čia į saviveiklą. O namuose dirbti nenori. Ji nori važiuoti į Klaipėdą mokytis muzikos, bet aš neleidau.
 — Be reikalo, — tariau aš.
 — Kodėl? Ji galės mokytis Vokietijoje.
 — Tenai mokslas brangiai kainuoja.
 — Aš turėsiu pinigų, kai

parduosiu namą. Ji nori būti dainininkė. Visi sako, kad ji turi gražų balsą.
 Aš staiga panorau pamatyti Ingę. Kaip ji atrodo? Prieš keletą metų ji buvo dar visai jaunutė mergaitė, kuri visada rausdavo, kai aš išstardavau jos vardą ir pažvelgdavau jai į akis. Ji pririnkdavo gardžių, sultingų gervuogių ir drovėdamasi paduodavo man krepšelį su uogomis. Aš nupirkdavau jai saldinių, kurių ji nenorėdavo imti. Mes labai gerai sugyvenom. Man labai patiko jos šviesūs žvilgantys plaukai.
 Priėngy pasigirdo žingsniai.
 — Tai Ingė, — tarė Pušaitienė.
 Ingė įėjo į virtuvę ir nušėbusi įsmeigė į mane mėlynas akis. Ji buvo nepaprastai išaugusi, nebe mergytė, bet subrendusi mergina, — pasipuošus ir sustambėjus.
 — Labas vakaras! — pagaliau tarė ji, rausdama, kaip ir anksčiau.
 Aš paspaudžiau jos ranką: ji buvo karšta, švelni ir stipri.
 — Labas Inge. Tu smarkiai išaugai.
 — O tu tebesi toks pat, — juokdamasi tarė ji. — Tik tai barzdą užsiauginai.
 Ji žiūrėjo į mano barzdą ir vis juokėsi, o jos plaukai, pabirę ant pečių, žvilgėjo elektros šviesoje.
 — Gana tau juoktis, — tarė motina. — Paklok jam lovą. Jis pavargęs ir nori pailsėti.
 Aš pasiėmiau savo daiktus, ir mes nuėjome į mano kambarį, kuris buvo kitoje namo pusėje.
 Kambarys buvo didelis ir švarus. Jame stovėjo dvi lovos, komoda, marmurinė prausykla su veidrodžiu, staliukas, keletas kėdžių ir radijo aparatas ant spintelės. Ant stalo gulėjo vokiški žurnalai. Ties lova kabojo išsiuvinėtas kilimėlis, kuriame buvo pavaizduoti du angelukai. Virš angelukų buvo užrašas: "Miegok ramiai. Tavo sapnus sergės dievas".
 — Ilgai būsi pas mus? — Ingė atsigrįžo į mane. Ji klojo lovą.
 — Porą savaitių, o gal ir daugiau.
 — Pabūk ilgiau.
 — Bet juk jūs išvažiuojat į Vokietiją.
 — Aš visai buvau užmiršus. Kas tau sakė?
 — Tavo motina.
 — Ji nori važiuoti, o aš ne. Mes dažnai dėl to pykstamės.
 Sėdėdamas ant kėdės, aš žiūrėjau, kaip Ingė kloja lovą. Kai ji pasisukdavo, siuura, išaugta suknelė aptempdavo jos dailias šlaunis.
 — Tu jau miegosi?
 — Aš iš tikrųjų labai pavargau.

— Na, tai miegok, — tarė ji, pataisydama pagalvę.
 — Labanakt.
 — Labanakt, — tariau aš.
 Ingė nusišypsojo man ir išėjo iš kambario.
 Žvilgtelėjau į lovą; patalynė buvo tokia balta, kad kažkaip nejauku buvo gultis į ją. Bet mane vėl apėmė miegas. Aš užgesinau šviesą, su malonumu išsitiesiau lovoje ir užmerkiau akis.
 Lauke tebestaugė sirena.
 Aš miegojau labai giliai: joks sapnas man neprisipnavo. Pabudau vėlai. Sirena tebestaugė.
 Rūkas dar nebuvo išsisklaidęs. Jis buvo toks tirštasis, kad marių nesimatė, nors aš girdėjau, kaip vanduo plauna kranto smėlį. Vėjas visai nurimo. Skardžiai giedėjo gaidžiai.
 Aš išėjau į kiemą praustis. Prie šulinio stovėjo Ingė. Ji sėmė vandenį. Ingė buvo basa. Ji vilkėjo ryškiai raudonos spalvos medvilninį megztuką, kuris labai tiko prie jos šviesių plaukų.
 — Labas rytas, Inge, — tariau aš.
 Ji pažvelgė į mane ir nusijuokė.
 — Tu esi miegalis, — tarė ji. — Kas gi miega taip ilgai?
 — Aš miegu taip ilgai. Įpilk man vandens; noriu nusiprausti.
 Ji įpylė vandens į dubenį ir stovėjo šalia manęs, kol aš prausiausi.
 — Bus graži diena, — tarė Ingė.
 — Iš kur tu žinai?
 — Rūkas sklaidosi. Greit pasirodys saulė.
 Rūkas pamažiau plaukėsi, kilo aukštyn, atidengdamas skaisčią, karštą saulę. Ant žolės ir alyvų krūmų virpėjo rasa. Mariose rykavo žuvėdros, kvakėjo antys, linksmiai nardė narai. Audros kaip nebuvę.
 Aš žiūrėjau į Ingę. Ji stovėjo jauna, liekna lyg stirna, ir jos ilgos basos kojos buvo tamsiai įdeguos saulėje.
 — Inge, kokia tu pagražėjus! — tariau aš.
 — Netausk niekų. — Ji paraudo.
 — Aš sakau tai, ką galvoju.
 — Visi vyrai sako ne tai, ką galvoja. Ji moka labai gražiai šnekėti.
 — Aš moku tiktai piešti. Jeigu tu papozuosi man, aš nupiešiu tave.
 — Nežinau, ar turėsiu laiko, — tarė ji. — Man reikia išskalbtį baltinius.
 Ingė prisidėjo pilną dubenį baltinių ir dainuodama nužingsniavo prie marių.
 Aš nusiprausiau, užsivilkau švarius marškinus ir išėjau pasivaikščioti.
 Užėjau į užkandinę ir užsisakiau pusryčius. Čia sėdėjo keletas žvejų. Su jais buvo Kalvis ir motoristas

Artūras. Jie gėrė alų ir garsiai kalbėjosi. Kalvis man pasiūlė alaus, bet aš atsiskariau. Alus karštą dieną sudrumsčia galvą.
 Kai papusryčiau išėjau į gatvę, rūkas jau buvo beveik išsisklaidęs, ir marios saulės šviesoje žvilgėjo it šilkas. Diena žadėjo būti puiki. Pasiėmęs molbertą, pasukau į uostą.
 Uostas man visada patiko. Aš nustebau, kad jame tiek maža barkasų. Jų buvo tik trejetas, ir jie atrodė palikti likimo valiai. Užtat prie krantinės stovėjo keletas katerių, daug dorių ir du balti gražūs motorlaiviai. Barkasuose buvo prikreikta šieno. Niekas su jais nebeplaukė žvejoti.
 Mane sužavėjo pakrantės vaizdas: žalsvai pilkos marios, geltona smėlio juosta, raudoni namų stogai ir žalios pušys už jų. Aš greitai nupiešiau vaizdo kontūrus ir pradėjau tapyti.
 Saulė švietė man į skruostą. Ji kabojo dangiu lyg auksinis obuolys. Jos spinduliuose tirpo paskutiniai rūko debesėliai. Sirena nutilo. Rytas buvo gaivus, giedras. Kvepėjo marių vandeniu ir smala.
 Užpakaly savęs išgirdau kažkieno žingsnius ir atsigrįžau. Pasirasčiudamas lazda, prie manęs artėjo Pukelis; jį dažnai ir anksčiau būdavo galima sutikti uoste. Jis stovėdavo prieplaukoje, pasirėmęs ant lazdos, stebėdamas, kaip žvejai iškrauna pagautą žuvį arba ruošiasi į žūklę, ir davinėdavo jiems įvairiausių nurodymus. Pukelis buvo pats seniausias žmogus Nidoje.
 — Labas, Pukeli, — tariau aš.
 Jis pakėlė galvą ir pažvelgė į mane melsvomis, kiek išblukusiomis nuo senatvės akimis.
 — E, pašininkas, — tarė jis, atkišdamas man raukšlėtą, bet dar tvirtą ranką.
 — Kaip gyveni, Pukeli?
 — Gerai. Naktį saugau kratuve. Gaunu kelis šimtus.
 — Ar ne nuobodu sėdėti visą naktį?
 — Ne, — tarė jis. — Naktis greitai praėina. Senam daug miegoti nereikia.
 — Kiek tau metų, Pukeli?
 — Paklausiau aš, žinodamas, kad jam patinka šitas klausimas.
 — Aštuoniasdešimt astuoneri! — nė nemirktelėjęs at-rėžė jis. — Je, vakali.
 — Negali būti! Atrodai daug jaunesnis.
 — Netiki? — užsigavo Pukelis. — Va, žiūrėk.
 Jis atkišo man rankos plaštaką, kurioje buvo ištautiruoti jo gimimo metai.
 — Tikrai, — tariau aš.
 — Duok ranką, duok ranką! — sušuko jis.
 Aš ištiesiau ranką. Puke-

lis nutvėrė sulenktu pirštu mano pirštą ir, iširėmęs kojomis į žemę, ėmė traukti mane. Jis traukė stipriai ir atkakliai, su stebinančia jėga.
 — Na, dabar matai? — vėl sušuko jis.
 — Tikrai stiprus, — tariau aš.
 — Je, vakali, — išdidžiai tarė jis. — Aš pernai dar bulvių centnerį inešiau į trobą.
 (Bus daugiau)

Jie Taip Nepasielgtų

N. Aukštuolis

Mūsų "šviesuomenė", supras kit, politikieriai ir kitoki kapitalizmo aukštintojai, Vakarų kultūros garbintojai, mėgsta dažnai girtis, kad kultūra aukštesnė, kad čia žmonės mandagesni, gražiau apsieina. Jei kas peiktina įvyksta, tai dažnai jie sušunka: "Čia ne Rusija!" arba "Čia ne Kinija!" Bet ką jie kartais padaro, tai tenai, anoj pusėj "geležinės užuolaidos", niekad nepadarytų. Štai vienas pavyzdėlis:
 Praėjusią savaitę penktadienį lankėsi Toronte Maskvos miesto majoras Nikolaj Bobrovnikovas. Miesto ponai svarstė, kaip pasitikti svečių. Majoro Philipo nebuvo, jo vietą užėmusi kontrolierė Newman. Ji pasiprašė kontrolierių, kad būtų jai leista priimti svečių majoro ofise. Jie nesutiko leisti jai to padaryti. Jie atsisakė net būti miesto rūmuose ir dalyvauti sutikime.
 Sakysit, kad jie pasielgė labai "gudriai". Bet Maskvoje nebūtų atsitikę šitaip. Maskviečiai nemažiau yra antikapitalistai, kaip mūsų ponai antikomunistai, bet tenai užsienio svečių netraktuoja taip, kaip pas mus, žmonės su Vakarų kultūra.
 Maskvos majoras lankosi Kanadoje kaip užkviestas svečias. Maskvoje viešėjo Ottawos miesto majoras, o išvykdamas jis pakvietė Maskvos majorą atsilankyti Kanadoj. Dabar tas ir įvyko.
 Toronto miesto ponai ap-lamai nepasižymi mandagumu. Net ir tuos pačius kapitalistinius svečius priimdami jie dažnai pasielgia gremėzdiskai.
 Iš dalies, jie matyti taikatosi prie atžagareivių, nes jie nori jų balsų laike rinkimų. Bet tai labai žioplas dalykas. Išsizadėti mandagumo, pasiversti, atsiprašant, kokių storžieviu tik dėl to, kad tuomj galima patraukti savo pusėn kitus tokius storžievius, yra labai pigu.
 "Zemesnės" kultūros žmonės Maskvoje ir kitose vietose svečius priima pagal veikiančius protokolus, nežiūrint to, kokie jie bebūtų, maharadžos ar kokie monarchai ar darbininkai.

Pranešimai

Toronto, Ont.

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Draugijos pirmos kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį, liepos 5 dieną, 7.30 val. vakaro, savoje svetainėje, 160 Claremont St.

Maloniai kviečiame visus narius ir neres dalyvauti. Bus svarbių dalykų aptarimui.

Patikrinkit narines knygetes, ar sumokėti nariniai mokesčiai.

Kuopos Valdyba

Gimtadienio Proga Parėmė Laikraštį

TORONTO. — Draugas Julius Valūnas, sumanęs pavaisinti savo artimuosius draugus, gimtadienio proga pasikvietė keliolika draugų ir draugių. Vaisių metu buvo prisimintas ir Liaudies Bal-

sas: Ir štai kokios rezultatai buvo.

Po \$5.00 aukėjo: H. Dabravolskienė, Ch. Morkūnas, F. Bočulis, J. Valaitis, J. Arlauskas, Po \$3.00: V. Vitkus ir J. Valūnas. Po \$2.00: P. Mockaitis, Ch. Endriukaitis, M. Purienė, L. Puras, T. Mackevičienė ir A. Jurgutaitis. Po \$1.00: J. Kiškis. Viso \$44.00.

Visiems aukojusiems tariau širdingai ačiū.

O Julijui Valūnui linkiu sulaukti daugelio laimingų gimtadienių.

Ch. Morkūnas

APIE "STEBULINGŲ" PAVEIKSLŲ KULTO ATSIRADIMĄ LIETUVOJ

(Atkelta nuo 9 pusl.)
kių liudijimų apie stebuklingus pasveikimus Šiluvos bažnyčioje nėra.

Tiesa, panašių votų-apžadų nemaža yra ir kitose bažnyčiose. Tačiau jie nieko nepasako kur, kaip ir kada vyko "stebuklingas" pagijimas, nenurodo net pagijusio pavardės ir vardo. Ką galima pasakyti apie tokius ano-

niminius stebuklus? Nieko.

Antra vertus, votai-apžadai ne visada buvo kabinaimi po tariamojo pasveikimo, bet ir prieš pasveikimą. Feodalinė ir buržuazinė aristokratija laikė sau už garbę bažnyčioje prie madonos paveiklo pakabinti kokį nors šaunesnį votą arba net paveikslą. Antai žemaičių dvarininkas kažtelionas Mykolas Gorskis XVIII a. viduryje už 663 muštinius nupirko Antano Paduviečio paveikslą ir padovanojo jį Telšių bernardinų vienuolynui. Vilniaus vyskupas Eustafijus Palančius padovanojo sidabro rūbus Tytuvėnų Marijos Angeliškosios paveikslui.

Už ką ir kaip būdavo kabinaimi votai prie "stebuklingų" paveikslų, parodo toks atsitikimas žemaičių Kalvarijos bažnyčioje. Prieš ketverius metus, — pasakoją senelė žemaičių Kalvarijos gyventoją Oną Mikluviene, — viena maldininkė, vaikščiodama "kalnus", nusilaužusi koją. Ji buvusi nuosta į bažnyčią ir paguldyta prie "stebuklingojo" madonos paveiklo. Uždegus visas žvakes ir kunigams pradėjus kalbėti maldas už ligonės sveikatą, visa bažnyčia apsipylusi ašaromis, nes kiekvieną akimirka būvė laukiama stebuklo, kad ligonė staiga pakilsianti ir pradėsianti vaikščioti sveika. Bet stebuklas neįvykęs ir ligonė nepasikėlusi nuo žemės. Ji buvusi išnešta iš bažnyčios ir nugabenta į Pergalios namus. Koks buvo tolesnis ligonės likimas, Onai Mikluvienei nežinoma. Žinoma, tik tai, kad minėtoji ligonė su nulaužta koja prieš porą metų žemaičių Kalvarijos bažnyčiai prisiuntė votą, kurį prašė pakabinti prie madonos paveiklo. Praeis dar keliasdešimt metų, išmirs akivaizdūs "stebuklo" liudininkai, o pakabintas votas-apžadas bylos apie "stebuklą", kurio visiškai nebuvo.

Stebuklų gamtoje nėra. Stebuklų nėra nei Šiluvoje, nei žemaičių Kalvarijoje, nei kitose tariamosiose stebuklingose vietovėse. "Stebuklus žemėje kuria protas, ir tik jis vienas ir daugiau niekas" — sako M. Gorskis.

MADAGASKARAS TAMPA NEPRIKLAUSOMAS

TANANARIVE. — Per 64 metus francūzų valdoma sala Madagaskaras su 4-

000,000 gyventojų tampa nepriklausoma respublika.

Nauja respublika jau pasiuntė prašymą Jungtinėms Tautoms, kad priimtų į jas.

Mr. Joseph Pankowski

Hiram Walker & Sons Limited, Toronto, Ont.
Produktų Pardavėjas

Prieš vestuves ar kokius kitus parengimus kreipkitės pas mane su pilnu pasitikėjimu.

Aš pasirūpinsiu visu kuo ir suteiksiu informacijų, kokių jums reiks.

Telefonas: EM. 4-2131

Consumers Gas Co.

Autoritetizuotas Dylaris

Vandens ar oro pečiai iki 5 metų išsimokėjimui prie gazo sąskaitos.

Vandens tankai gazu \$1.75 mėnesiui renduojami. Vasarnamiams vandens tankai 5 gal. karšto vandens į 20 minučių automatiškai.

Alyva ar gazu pečiai iki 5 metų išsimokėjimui. Pirtis (steam bath), 100% automatiška, — prieinama kaina galime įrengti jūsų namuose.

Pečius, tankas, pirtis, radiatorius siunčiame į visas Kanados provincijas.

Skambinkite ar rašykite:

Rose Heating - Tinsmith Co.

723 Gerrard St. E. Toronto 8, Ont.
Tel. HO. 6-1623

Savininkai E. J. Zaleckiai

Lilia Flower Shop

630 QUEEN ST. W. TORONTO
Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms,
Laidotuvėms ir Kitiems Reikalams.
Telefonas EM. 6-4183

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133 TORONTO
17 QUEEN ST. E. Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. EM. 6-1743

Belsize Tailors

J. RACIO

Vyriskų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla

Taipgi parūpiname nupiginta kaina medžiagos dėl siuntimo, Lietuvon.

2011 Yonge St. - Toronto - HU. 9-9526

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST. TORONTO
Telef.: LE. 6-1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kuktai

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paėina nervuotumas ir galvos svaigėjimas. Pritaiko akmu.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

PARDUODAME

ŠVIEŽIĄ MEDŲ

T. R. MacNaughton, Meadowvale, Ont.

(Westoniečio K. Doveikos žentas)

Torontiečių patogumui, mūsų bičių medaus galima gauti Lietuvių salėje, 160 Claremont St.

Lietuvių Stogų Dengėjas

Asbest Roofing & Tinsmithing Co.

141 FIRST AVE. Tel. HO. 6-8252

Toronto 8, Ont.

Dengiam naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavstrough) ir atliekame visokius skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinį Apsildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto